

BURGERKABINET JEUGD & DIVERSITEIT

Rapportering resultaten

Annemie Rossenbacker & Hadewych Bamps Levuur
Jo Steyaert – Indiville
Michiel Nuytemans & Erwin Berghmans – Tree Company

INHOUDSTAFEL

1	INLEIDING: OVER BURGERKABINETTEN EN DE KRACHT VAN PARTICIPATIE	3
2	BURGERKABINET 'DIVERSITEIT IN HET JEUGDWERK' GEEF MEE KLEUR AAN JEUGD?	7
3	RESULTATEN ONLINE EN MINI-BURGERKABINETTEN	11
4	FYSIEK BURGERKABINET 6 MEI 2016	29
5	RESULTATEN EN CONCLUSIES	39
6	BIJLAGE 1: THEMARONDES BURGERKABINET LIVE	50
7	BIJLAGE 2: VOLLEDIGE LIJST AANBEVELINGEN	81

1 INLEIDING: OVER BURGERKABINETTEN EN DE KRACHT VAN PARTICIPATIE

1.1 'JE MOET HET MEEMAKEN'

Dit was een bangelijk leerrijke ervaring, waar ik kennis heb leren maken met verschillende jongeren en volwassenen uit Vlaanderen. Onze mening was uiterst belangrijk en werd met open armen ontvangen. Ik raad dit zeker aan iedereen aan!

Nina De Meulenaere, student Sociaal-Agogisch Werk

Wie er deel van uitmaakte, beaamt het: de kracht van participatie maakte dit Burgerkabinet tot wat het was. We willen geen theoretisch betoog houden, maar beschrijven hier kort de rol van en meerwaarde voor de verschillende stakeholders in dit proces. We proberen hiermee te schetsen hoe het Burgerkabinet een participatief proces is met een (democratische) meerwaarde voor alle betrokkenen.

Participatie is een leerproces waarmee betrokkenheid, vertrouwen en draagvlak voor keuzes en (gezamenlijke) acties wordt verkregen. Het gaat hier dan sowieso om open processen, waarin voldoende ruimte en tijd genomen wordt voor het uitwisselen van meningen, het bouwen aan gedeelde visies, maar ook met leren omgaan met verschillen.

Filip De Rynck, UGent

1.2 HET BURGERKABINET EN DE MINISTER

Minister Gatz heeft er voor gekozen om in zijn beleidsperiode, burgers te betrekken bij zijn beleid door middel van thematische Burgerkabinetten. Hij koos ervoor te experimenteren met de mogelijkheden en voordelen van deliberatieve democratie. Het was na een positieve evaluatie van het eerste Burgerkabinet over cultuurparticipatie, dat het volgende Burgerkabinet gepland werd.

This process was a clear example of the potential deliberative democracy can have within policymaking, and as an extra element of democratic processes as a whole. I am therefore committing to a second edition on youth diversity taking place in 2016.

Sven Gatz, 22/10/2015, Policy Network¹

¹http://www.policynetwork.net/pno_detail.aspx?ID=4989&title=A+citizens%E2%80%99+cabinet:+experimenting+with+deliberative+democracy

De minister zette heel duidelijk het thema uit. Voor dit tweede Burgerkabinet verwoordde hij dat als volgt:

Ik roep iedereen graag op om mee te discussiëren over het jeugdwerk van de toekomst.' Het Vlaams jeugdwerk is fantastisch en wordt wereldwijd geprezen. 'Maar we mogen niet op onze lauweren rusten', zegt Sven Gatz. 'Al jaren levert ons jeugdwerk inspanningen om meer diversiteit en meer kleur te krijgen. Van maatschappelijk kwetsbare groepen als jongeren in armoede, mensen van andere origine, kinderen met een beperking of holebi-jongeren. Voor sommige verenigingen en organisaties in het jeugdwerk is die diverse afspiegeling van de samenleving geen probleem, maar veel anderen worstelen er mee of weten niet goed hoe ze bruggen kunnen slaan naar verenigingen die wel sterk staan in diversiteit of gewoon gericht zijn op een divers publiek. Daarom plan ik in samenwerking met onze jeugdsector dit Burgerkabinet, een discussieforum waarvan ik de aanbevelingen in het beleid wil verwerken.

De minister is opnieuw enthousiast na dit tweede Burgerkabinet en plant nog Burgerkabinetten rond de beleidsdomeinen Media en Brusselse Aangelegenheden. Minister Gatz engageert zich ook expliciet terdege rekening te houden met de resultaten, ze op te nemen in zijn volgende beleidsbrief ² en de deelnemers hiervan systematisch op de hoogte te houden. Dit alles is uitermate relevant en belangrijk: het Burgerkabinet heeft hiermee een duidelijke eigenaar en finaliteit.

Sven Gatz: 'Het enthousiasme van een Burgerkabinet is aanstekelijk. Het is hartverwarmend om te zien hoe een diverse groep mensen – die elkaar nooit eerder zagen – op zo een korte tijd met volwaardige beleidsaanbevelingen kunnen komen. Net als bij het vorige Burgerkabinet zal ik de deelnemers op de hoogte houden over de verdere evoluties van hun voorstellen.' ³

1.3 HET BURGERKABINET EN DE BURGERS

Centraal in het Burgerkabinet staan natuurlijk de burgers. Hoewel de 'vraag' in eerste instantie een duidelijke 'beleidsvraag' is, zien we dat burgers zich hier snel en graag mee verbinden. Door de specificiteit van een Burgerkabinet en de 'andere' manier van werven en betrekken van stakeholders, komen ook burgers op de tribune die vaak niet of minder participeerden. En dat is het resultaat van de verbinding, het gemeenschappelijk belang dat er ontstaat rond een thema.

Mensen voelen zich in eerste instantie gewaardeerd, serieus genomen, gerespecteerd. Er wordt niet gesproken 'over' maar 'mét' de mensen waarover het gaat. En hoe vaak gebeurt dat als het over 'diversiteit' gaat?

Mensen die in groten getale samenwerken rond een thema dat hen aanbelangt, brengen iets teweeg. Er ontstaat iets als een collectief bewustzijn, een gedeelde verantwoordelijkheid of noem het persoonlijke betrokkenheid...Tijdens zo'n Burgerkabinet ervaren deelnemers ook de kracht van dialoog, het werken vanuit een constructieve logica.

---

² Bij het eerste Burgerkabinet rond Cultuurparticipatie heeft de minister heel wat aanbevelingen opgenomen in zijn beleidsbrief en worden die verder meegenomen in de beleidsuitvoering, aangeduid met "#Burgerkabinet". Zie <https://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2015-2016/g529-1.pdf>. Maar ook daarna nog volgt de minister deze aanbevelingen verder op.

³ <https://svengatz.prezly.com/jongeren-willen-een-open-wereldbeeld>

Het opzet is immers niet mekaar overtuigen en overreden, maar in dialoog gaan, naar mekaar luisteren, mekaar bevragen, onderzoeken en beargumenteren. Maar dit betekent dus ook dat deelnemers het oneens met elkaar mogen zijn.

Ik ervaar dat diversiteit mooi kan zijn als je maar 'echt' luistert naar elkaar, was de uitspraak waarmee één van de jongeren zich voorstelde aan onze dialoogtafel. Het werd de basishouding van elke deelnemer rond de tafel gedurende de hele dag. 15-jarige meiden, een 16-jarige die helemaal alleen naar het parlement is gekomen, een jonge moslima, enkele 20-ers, en een man van 60: allemaal waren ze echt benieuwd naar elkaars verhaal. Het respect voor elkaar was de stimulans om met een ongelooflijke drive te werken aan vernieuwende ideeën. Wat een kans om dit als tafelfacilitator te mogen meemaken!

Nikie Maes, professioneel begeleider van verandering & groei en tafelfacilitator op het Burgerkabinet

Diversiteit in brede zin maakt de input rijker en het resultaat kwalitatiever want mensen leren uit een participatief proces, bouwen kennis en inzichten op rond de inhoud want ze begrijpen waar die inhoud vandaan komt.

Ik heb met mensen gepraat, waar ik anders nooit mee in gesprek zou zijn geraakt, zeker niet over dit thema. Mensen die erg verschillend zijn van mij bv. door leeftijd, achtergrond... Het was echt heel verrijkend om dit mee te maken...

Deelnemer

En omdat mensen zelf aan de basis liggen van de output, voelen ze zich zelf mee(r) verantwoordelijk voor wat er kan en mag gebeuren: mensen worden uitgenodigd/geprikkeld om mede-eigenaarschap op te nemen. Het hele proces creëert draagvlak en -kracht! Heel wat deelnemers gaven aan dat zij zelf energie en ideeën uit het Burgerkabinet haalden waarmee ze zelf aan de slag wilden gaan in hun wijk, hun organisatie als vrijwilliger of professional.

Op het online platform werd bij één op de drie ideeën aangegeven dat de jongeren er (ook) zelf iets mee kunnen doen. Door burgers te betrekken nemen ze ook mee zelf verantwoordelijkheid.

En dan nog te zwijgen van de energie vrijkomt na zo'n dag...

 Boeiende mensen ontmoet! Lange, productieve dag achter de rug over Jeugd&Diversiteit [#Burgerkabinet](#) [#SvenGatz](#)

 Wat hebben wij een top dag gehad [@VSKnet](#) [@Burgerkabinet](#) [@svenqatz](#) [#Burgerkabinet](#)

 Jep ik vond dit veel te leuk 😂 [@Burgerkabinet](#) [#Burgerkabinet](#) [@vlaparl](#) u heeft me heel blij gemaakt [@svenqatz](#) 😂

...Dankje dat ik mocht meedenken bij het Burgerkabinet. Het was zowel voor mij als voor mijn compagnons een onvergetelijke ervaring.

1.4 HET BURGERKABINET EN DE BELEIDSMEDEWERKERS

Een andere belangrijke actor in een Burgerkabinet zijn de beleidsmedewerkers. Zij worden bij de voorbereidingen immers uitgedaagd om de startvraag scherp te krijgen, om zelf ook materiaal aan te dragen (om deelnemers min of meer op hetzelfde kennisniveau te brengen) en mee in de flow van zo'n participatief proces te stappen. Dat is niet altijd evident en in een vingerknip te realiseren. Maar, ze krijgen er veel inspiratie, concreet materiaal en informatie om verder mee aan de slag te gaan, voor in de plaats. Het is voor beleidsmakers en –medewerkers vaak door deze ervaring van nabij mee te maken, dat ze ten volle de waarde van het proces en de output aanvoelen en naar waarde schatten. Zo bouwt zo'n proces ook aan het draagvlak en de draagkracht bij deze groep. Hetgeen hier verzameld is kan uiteraard ook beleidsmedewerkers en beleidsmakers uit andere (aangrenzende) beleidsdomeinen en/of beleidsniveaus inspireren.

1.5 HET BURGERKABINET EN DE ORGANISATIES

Doordat we in een Burgerkabinet inzetten op individuele, qua achtergrond zeer diverse burgers en ook een mix nastreven van burgers die betrokken zijn in de sector en mensen die niet verbonden zijn organisaties, verzamelen we op deze manier een andere (soort) informatie. Wij zien op die manier de complementaire kracht van sectortrajecten en burgertrajecten.

Ook voor de organisaties geldt: er zit heel wat relevant en boeiend materiaal in dit Burgerkabinet dat ook interessant kan zijn voor diverse actoren in het jeugdwerk en andere aanverwante sectoren.

Om optimaal in te spelen op de complementariteit van de verschillende trajecten en de doorstroming van de resultaten naar de organisaties te faciliteren, zijn de jeugdorganisaties in heel het traject sterk betrokken. Wij vinden het erg belangrijk samen te werken en te zoeken naar hoe het één het ander kan versterken en zetten van bij de start in op overleg en afstemming met diverse actoren op het terrein. We kijken ook uit om op basis van de resultaten, met elkaar in gesprek te gaan: welke inzichten en ideeën hun visie en pistes onderschrijven, dan wel aanvullen of in vraag stellen.

Ik ben ook zeer tevreden dat het totaalverhaal – over de verschillende aanbevelingen heen – vanuit 'de jongere' op dezelfde lijn zit als het verhaal binnen de sector. Dat wil zeggen dat we in de juiste richting aan het denken en werken zijn. Zeer benieuwd wat het vervolg wordt, want de uitdagingen zijn groot. Maar het was in ieder geval een goede start.

Stafmedewerker diversiteit – FOS open scouting

2 BURGERKABINET 'DIVERSITEIT IN HET JEUGDWERK' GEEF MEE KLEUR AAN JEUGD?

Een project als het Burgerkabinet vraagt een goed opgebouwde procesopbouw. Volgende zaken zijn daarbij belangrijk:

- Iedereen die wil moet kunnen deelnemen
- Men werkt toe naar inhoudelijke verdieping
- De startvraag van de beleidsmaker wordt ingelost.

Daarom is er ook voor dit Burgerkabinet, op maat van de concrete parameters, een participatieproces uitgetekend door opdrachtnemers op basis van de vraag van de minister en de administratie. In dit hoofdstuk schetsen we kort de context en de centrale vraagstelling en vervolgens de procesflow die hiervoor ontworpen en ook gerealiseerd is. We verduidelijken hierbij ook de verschillende processtappen.

2.1 CONTEXT

Dat onze maatschappij steeds diverser wordt, weten we allemaal. Deze evolutie zet zich uiteraard ook meer en meer door in het jeugdwerk. De voorbije decennia zijn binnen de jeugdsector reeds heel wat inspanningen geleverd om het jeugdwerk toegankelijker te maken. Ondanks al deze inspanningen en werkgroepen, zijn we vandaag nog niet waar we willen zijn. Er bestaan heel wat mooie, interessante en geslaagde initiatieven, maar deze zijn nog vaak (te) beperkt in bereik en onderlinge verbinding.

Jeugdwerk maakt jongeren sterker en geeft hen de kans competenties te ontwikkelen die zeer relevant zijn voor hun toekomst. Dit maakt het mogelijk verbindingen te creëren en een zelfbewustzijn te ontwikkelen. Heel wat jongeren voelen zich vandaag niet erkend. Het is voor jongeren erg belangrijk te leren omgaan met diversiteit en verschillen te waarderen. Onder meer het jeugdwerk kan hier een belangrijke (emancipatorische) opdracht hebben.

Naast het vele werk dat er gebeurt in de jeugdorganisaties op dit ogenblik rond deze uitdagingen, wil dit Burgerkabinet ook met een grote groep burgers aan de slag gaan met deze problematiek.

2.2 CENTRALE VRAAGSTELLING

Hoe kunnen we het jeugdwerk diverser maken? En dit vanuit een dubbele focus:

1. ontmoeting tussen diverse organisaties en hun leden versterken
2. diversiteit binnen de organisaties verhogen

2.3 WAAROM DIT THEMA?

"Iedereen moet kunnen participeren" is een belangrijke operationele doelstelling uit de beleidsnota Jeugd van minister Sven Gatz. Deze doelstelling focust niet alleen op de versterkte inzet om het jeugdwerk toegankelijk te maken voor jongeren met een etnisch-cultureel diverse achtergrond, maar ook op het toegankelijker maken van vrijetijdsbeleving voor andersvaliden én voor kinderen en jongeren in armoede, evenals het zorg dragen voor de kinderen van gescheiden ouders.

Op vlak van diversiteit hanteren we een brede definitie: het gaat, naast etnisch-culturele diversiteit – waar in dit traject de klemtoon op ligt – , ook om maatschappelijk kwetsbare jongeren, jongeren van gescheiden ouders, gehandicapten, holebi jongeren...

2.4 WAAROM EEN BURGERKABINET?

Zoals in het eerste hoofdstuk aangegeven wil Minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel Sven Gatz de burger betrekken bij zijn beleid en lanceerde daarvoor het ‘Burgerkabinet’. Het Burgerkabinet is een initiatief om burgers te laten discussiëren, debatteren en aanbevelingen te laten formuleren over een welbepaalde thematiek.

Het Burgerkabinet is geen geïsoleerd initiatief en is nog minder het enige initiatief m.b.t. tot deze problematiek aangezien het supplementair/complementair werkt met andere structuren, studies, onderzoeken, ervaringen, aanpakken, initiatieven, projecten...

Wat kan het Burgerkabinet dan betekenen of wat is dan precies de meerwaarde van een Burgerkabinet?

- Het laat toe om te werken met een diversiteit van deelnemers waardoor het thema breed kan worden opengetrokken, omdat verschillende invalshoeken en inzichten aan bod kunnen komen. Naast diverse jongeren, willen we graag ook diverse volwassenen betrekken: ouders, opvoeders, grootouders...
- Het leidt tot aanbevelingen en inspiratie voor het beleid, de minister, maar ook voor de brede sector en heel wat actoren op het terrein
- De context maakt dat men tot frisse en vernieuwende ideeën komt. We gaan van best practice tot next practice
- Het is een initiatief los van de bestaande structuren en belangen
- Het kan het thema introduceren bij mensen die daar niet rechtstreeks mee bezig zijn maar op een of andere manier wel betrokken zijn, waardoor het draagvlak vergroot
- Het is een nieuwe manier van beleidsvorming, waarbij een brede groep van burgers betrokken wordt
- Het doet creatieve energie naar boven komen en engagement ontstaan

2.5 PROCESFLOW

Dit Burgerkabinet bestaat uit een kernproces met vier grote fases (zie schema p.10):

1. De voorbereiding zowel intern als met het brede veld
2. Het verzamelen van input via het online platform en mini-Burgerkabinetten
3. De verdieping via een fysiek traject waarbij een kerngroep van 134 personen zich boog over de resultaten van het online traject en de mini-Burgerkabinetten en deze verder uitwerkte tot beleidsaanbevelingen
4. De rapportering

De aanpak van het onlinetraject en de mini-Burgerkabinetten vind je uitgebreid beschreven in hoofdstuk 3. Meer info over de aanpak van het Burgerkabinet live vind je in hoofdstuk 4. In hoofdstuk 5 vatten we de resultaten samen.

Samenwerking met het brede veld

Het Burgerkabinet is geen op zich staand initiatief. Het is belangrijk dat de resultaten uit dit kabinet naast andere inzichten en expertise rond dit thema worden gelegd en vooral dat het proces zich kan ontwikkelen in samenspraak met de brede sector. Vandaar dat er werd gekozen om de (brede) sector van het jeugdwerk actief te betrekken bij het Burgerkabinet. Wat werd er hiertoe precies gedaan?

- In de voorbereidende fase, vond er een eerste sectormoment plaats met de organisaties rond diversiteit en/of jeugdwerk. Deze workshop vond plaats op woensdag 27 januari 2016 in 'De Buren'.

Er stond een uitgebreid informatieluik op het programma, een interactieve gedachtewisseling over het thema zelf maar ook over de verwachtingen van de sector i.v.m. een Burgerkabinet rond dit thema. De onderzoekers van JOP brachten een toelichting over enkele specifieke resultaten uit hun onderzoek naar 'Diversiteit in het Jeugdwerk'. Verder ging er heel wat aandacht naar de communicatie en de rol die de sector kan en wil spelen op vlak van werving van deelnemers binnen en buiten hun achterban om deel te nemen aan het Burgerkabinet. Er waren een 50-tal organisaties aanwezig in De Buren. Op basis van hun zeer relevante input werd de vraagstelling rond jeugd en diversiteit verder aangescherpt en konden we de communicatiestrategie effectief afkloppen.

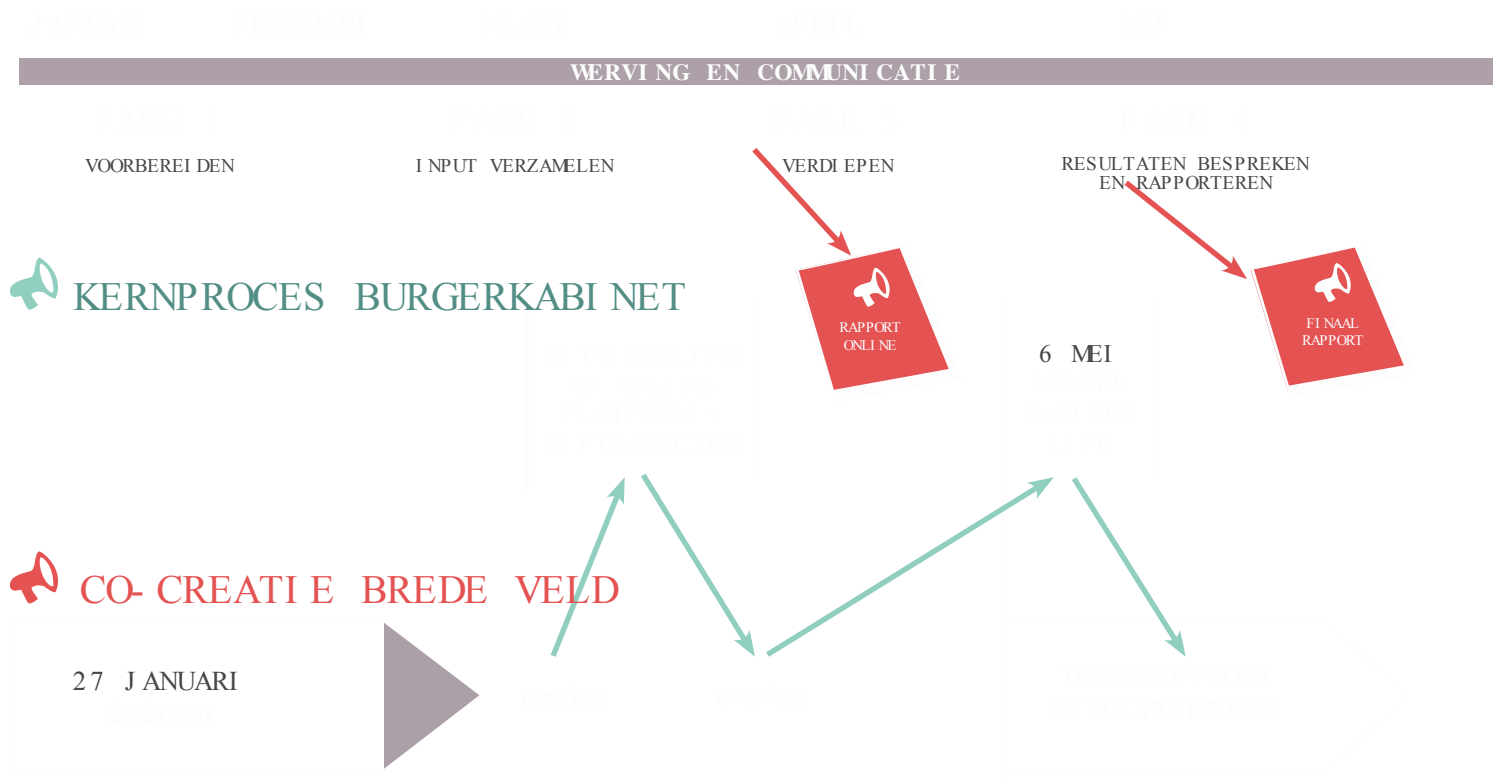
- Na dit uitgebreide sectormoment werd er met een delegatie van de sector – tijdens het sectormoment was er een oproep tot kandidaatstelling- op enkele cruciale momenten binnen het proces teruggekoppeld en afgestemd. Dat gebeurde samen met de projectgroep (bestaande uit kabinet, afdeling jeugd en Levuur) en dit op 16 februari (nog voor de lancering op 29/2) en op 14 april (eerste resultaten online-traject en voorbereiding Burgerkabinet live).

Volgende organisaties stelden zich kandidaat om mee ingezet te worden in deze projectgroep: Top Vakantie, Chiro, Demos, Vlaamse Jeugdraad, Bill, Fos, VVJ, Formaat, Creafant, Minderhedenforum, Habbekrats, PAJ, Scouts en Gidsen Vlaanderen, Uit de marge. De inbreng was niettemin zeer relevant.

- Uiteindelijk spanden heel wat organisaties uit de sector zich in om via hun nieuwsbrief, website, FB-pagina, mailings... mensen te engageren om mee te doen. Met enkele organisaties onderhielden we iets intensievere contacten in functie van het werven van moeilijk bereikbare doelgroepen (afbeelding hierboven uit: nieuwsbrief Formaat).

Op 15 juni vindt er tot slot opnieuw een breder sectormoment plaats waarin we de resultaten van dit Burgerkabinet aan de sector zullen presenteren, zullen bekijken waar de resultaten ook sporen (of niet) met het traject dat zij lopen en onderzoeken wat en waar er gezamenlijk kan worden verder gewerkt.

3 RESULTATEN ONLINE EN MINI-BURGERKABINETTEN

3.1 BESCHRIJVING VAN DE AANPAK

HET PLATFORM DOEMEE.BURGERKABINET.BE

Voor dit project is er een platform op maat ontwikkeld dat verder bouwt op de ideation platformen die Tree Company voor verschillende projecten al heeft uitgewerkt. Alle keuzes in het ontwerp zijn genomen om ook voor jongeren de drempels zo laag mogelijk maken. Jongeren zijn online een erg moeilijke doelgroep om te bereiken. Het aanbod voor jongeren is groot en de aandacht vaak kort.

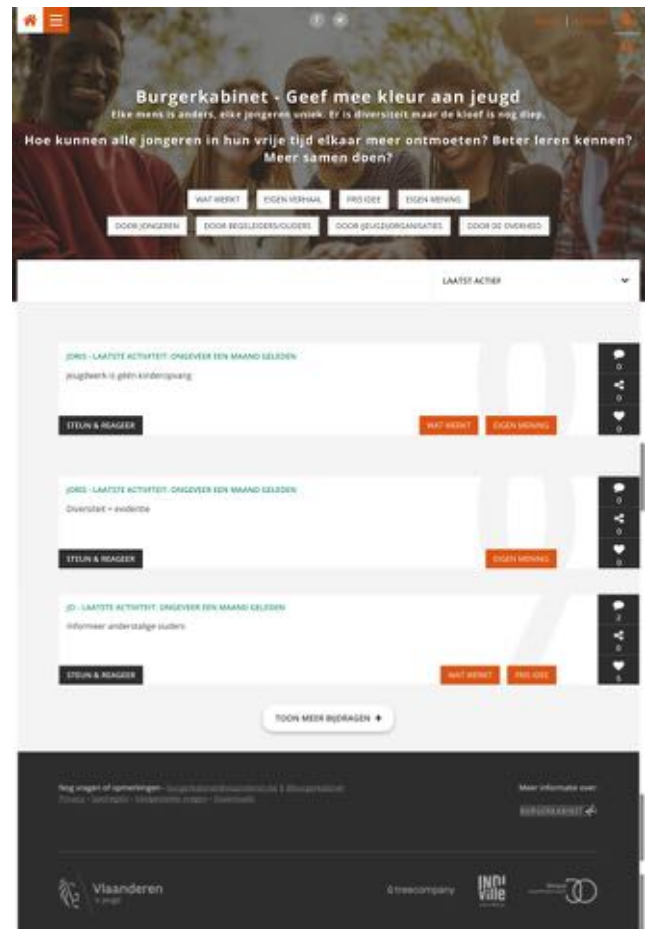
We hebben daarom gekozen voor een open en asynchroon platform. Asynchroon wil zeggen dat gebruikers kunnen bijdragen wanneer hen dit uitkomt (in tegenstelling tot synchrone chatboxen waarbij iedereen op hetzelfde moment online moet zijn). Open wil zeggen dat iedereen eerst kan kijken op het platform voor hij of zij zich engageert om deel te nemen.

De flow voor de gebruiker werd kort en helder gehouden:

- De centrale vraag die op de homepage onmiddellijk centraal stond was: “Hoe kunnen alle jongeren in hun vrije tijd elkaar ontmoeten? Beter leren kennen? Meer samen doen?”
- Onder de vraag werden onmiddellijk ook antwoorden getoond. Zo konden gebruikers zich zonder tussenstappen een beeld vormen van het soort ideeën dat gevraagd werd.
- Gebruikers konden vervolgens een idee in detail lezen, erop reageren en het idee steunen.
- Als het idee van de gebruiker er nog niet tussen zat, konden ze vervolgens zelf hun idee ingeven. Hierbij was het mogelijk om bepaalde tags mee te geven.
- Van zodra een idee gepubliceerd werd, kreeg de gebruiker daar een mailtje van.

Voor het inloggen konden gebruikers kiezen om een nieuwe account aan te maken op het platform of een bestaande Facebook of google-account te gebruiken. Ook dit doen we om de drempel zo laag mogelijk te houden.

De website doemee.Burgerkabinet.be werd tussen 29 februari en 22 april 2016 in totaal meer dan 3.750 keer bezocht door in totaal iets meer dan 2.300 unieke bezoekers. De grootste instroom kwam vanuit de website www.Burgerkabinet.be die als URL voor dit project werd gecommuniceerd. Op die site stond een call to action naar het platform en konden geïnteresseerden meer informatie vinden over het proces, hulpmiddelen downloaden voor het organiseren van offline debatten en nieuws over het project lezen. Deze werd in totaal bijna 2,600 keer bezocht door in totaal bijna 1.850 unieke bezoekers.

Daarnaast kwam nog eens meer dan 1 op 5 gebruikers via Facebook of Twitter rechtstreeks terecht op het platform.

Gemiddeld bekeken bezoekers bijna 3,7 pagina's en bleven meer dan 3,5 minuten op de website, wat een grote betrokkenheid toont. Zo werden in totaal meer dan 13.300 pagina's bekeken.

Bezoekers konden het debat lezen zonder te registreren. Registratie was pas noodzakelijk als deelnemers zelf wilden bijdragen. De gebruikers werden zeer actief beheerd. In de eerste projectfase werden zij regelmatig opgeroepen om deel te nemen aan het debat. Hierbij werd in de eerste weken vooral de focus gelegd op het geven van nieuwe bijdragen, later werd gevraagd om vooral in discussie te gaan bij bijdragen van anderen en om deze te steunen/'liken' om het draagvlak in kaart te brengen. Op die manier werd deze community ook actief regelmatig opnieuw geactiveerd. Zo kwamen er 1.450 gebruikers terug in de loop van het project en konden we na de bescheiden piek bij de lancering het platform en de community levendig houden.

Ten slotte werd er ook bescheiden ingezet op gamification tegen het einde van het traject. De hoeveelheid reacties en likes van de ideeën werd meegenomen in de analyse van alle input. Hier werd specifiek over gecommuniceerd op het einde van het traject, zo is er de laatste dagen terug een opvallende piek te zien in het aantal gebruikers.

De moderatie is gebeurd door twee moderatoren op basis van een transparante set van regels. Alle ideeën werden voor publicatie nagekeken. Reacties op ideeën werden eerst gepubliceerd en enkel na melding ook nagekeken door moderatie. In het algemeen verliep het debat erg kwaliteitsvol, er werden slechts 12 (6,6%) ideeën niet gepubliceerd omdat het dubbels waren of de verwoording niet voldoende helder of gepast was. Bij afkeuring werden per e-mail telkens tips meegegeven hoe het idee beter verwoord kon worden.

De tags die konden toegevoegd worden aan ideeën gaven enerzijds weer wie bij het idee aan zet is (jongeren, overheid, begeleiders/ouders of jeugdorganisaties) en anderzijds wat voor idee het is (wat werkt, eigen verhaal, fris idee of eigen mening). Deze tags waren ook de filters op de homepage om door de ideeën te browsen. Het is interessant om te zien dat de deelnemers hier veel ideeën ingaven waarmee (jeugd)organisaties aan de slag moeten gaan, maar ook heel wat aandacht hebben voor wat jongeren zelf kunnen doen.

Ook bij de types ideeën zien we veel variatie in de ideeën met de nadruk op eigen ideeën en meningen, maar ook ruimte voor hun eigen ervaringen en best practices.

De Mini-Burgerkabinetten

Omdat het voor sommige groepen niet evident was om online actief te zijn of omdat sommige groepen het gewoon fijn vinden om 'samen' aan de slag te gaan rond de vraagstelling van het Burgerkabinet, werd ook de mogelijkheid gegeven om offline mini-Burgerkabinetjes te organiseren met de bedoeling nadien het materiaal ook online in te geven.

BURGERKABINET Zelf een mini-burgerkabinet organiseren Vlaanderen 10 jaar

BURGERKABINET

Geef me kleur aan jeugd

Wie moet ik weten, wie jongeren met. Ze is diversiteit moet de kind is soms nog groot. Hoe kunnen alle jongeren in hun vrije tijd elkaar meer ontmoeten? Welke taken krijgen ze? Hoeveel samen doen?

Geef antwoord op de vragen onder de titel. (100 woorden)

Je kan ook antwoord in video. (100 seconden)

Geef antwoord op de vragen onder de titel. (100 woorden)

De app heeft behouden naar vijfde versie. De naar <https://www.burgerkabinet.be>, ingelogd op als groep/vereniging en geef je reactie op. Heeft nog feedback about?

Uiteindelijk werden er Mini-Burgerkabinetten georganiseerd vanuit verscheidene sectoren of insteken bv. door het Netwerk tegen Armoede, door scholen (bv. Lyceum van Aalst), door organisaties zoals De Beursschouwburg, Fedactio/For Youth, Formaat...

De werving en communicatie met de deelnemers

Op verschillende manieren werd het project en het online platform gelanceerd om dit zo veel mogelijk bekend te maken. Volgende acties werden o.a. genomen

- Persconferentie werd georganiseerd met de minister, de opdrachtnemers en een deelnemer van het eerste Burgerkabinet
- Het persbericht werd overgenomen door verschillende media
- Er werd een filmpje gelanceerd met de oproep om deel te nemen⁴
- De deelnemers van het vorige Burgerkabinet werden gemaild
- Via Twitter en Facebook werd actief opgeroepen om deel te nemen
- Verschillende (jeugd)organisaties en lokale besturen hebben gecommuniceerd over het project via hun eigen kanalen

Later in het traject werden er ook nog volgende stappen gezet:

- Er werd via Facebook en Twitter aan de hand van pittige stellingen opgeroepen om een mening te geven
- De deelnemers werden gedurende het traject regelmatig op de hoogte gehouden via direct mailings van nieuws of kregen motiverende oproepen om het platform te blijven opvolgen en voeden
- Sommige deelnemers maakten zelf een filmpje over het project⁵
- Er werd samengewerkt met Hautekiet op Radio 1 en langs die weg werd er in een uitzending ook over deze materie gediscussieerd en opgeroepen om deel te nemen

⁴ https://youtu.be/cwBT_B6uAmo

⁵ https://youtu.be/l2r_6eqMeJk

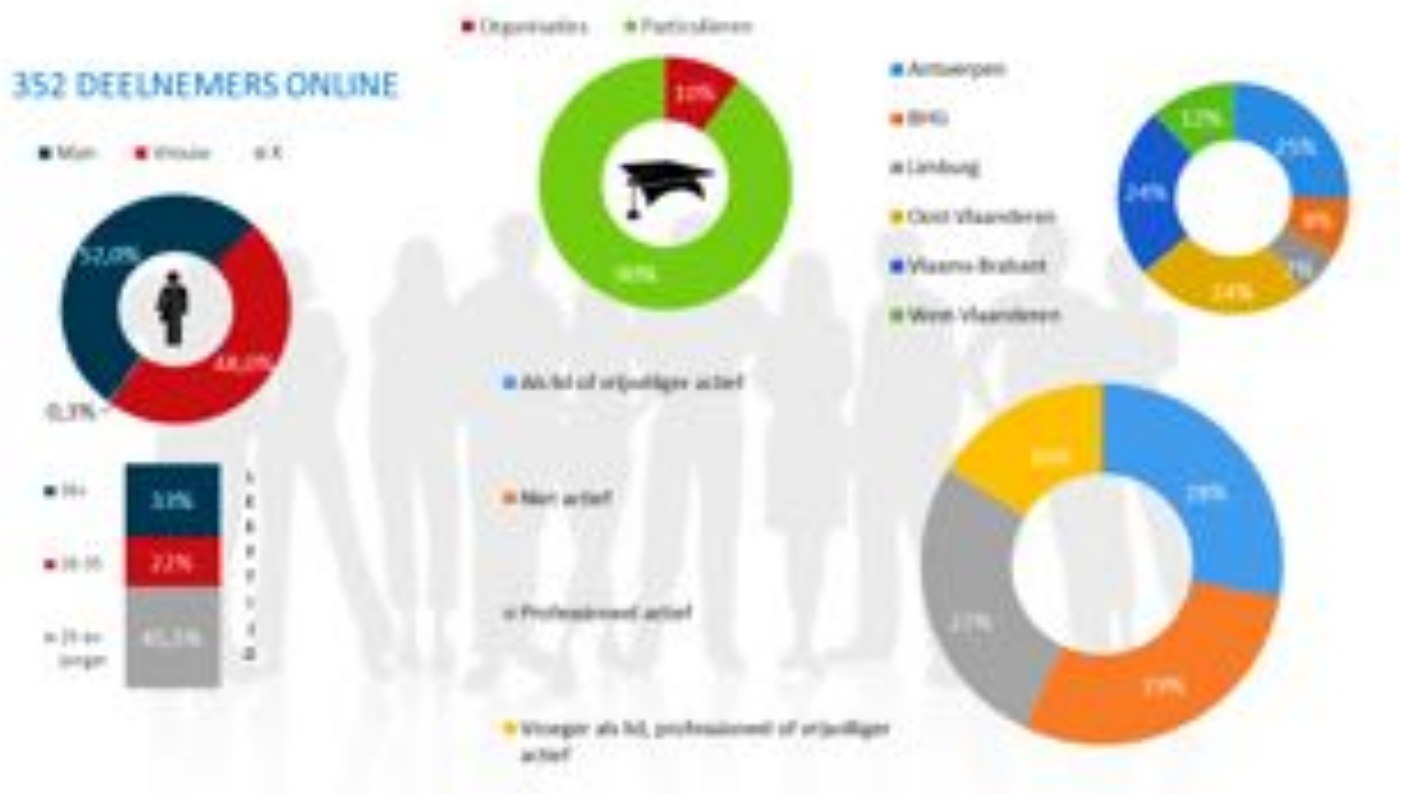
Overzicht van de deelnemers

We hebben niet van alle deelnemers die zich registreerden voor het online debat cijfers ter beschikking over hun profiel. Omwille van het laagdrempelig houden van de registratie op het platform, lieten we gebruikers toe om via sociale media te registreren of niet al hun gegevens achter te laten. Veel (vooral jongere profielen allicht) respondenten maakten daar gebruik van. Uit de gegevens waarover we wel beschikken blijkt dat:

- 352 personen zich registreerden voor het online debat
  - 263 personen die zich registreerden door gebruik te maken van hun sociale media profiel (75% van de gebruikers)
  - 89 personen (25%) die zich rechtstreeks inschreven via de aanmeldpagina op de website.
- Dit resulteerde in:
  - 325 bijdragen
  - 429 likes op bijdragen
  - 34 rechtstreekse shares van ideeën op sociale media

Uit de profielen van de deelnemers bleek dat:

- er een evenwicht was tussen mannen en vrouwen in het debat
- we 35 organisaties registreerden die meededen aan het online debat
- naar achtergrond toe zagen we een spreiding van verschillende profielen qua deelnemers inzake het al dan niet actief zijn in de jeugdsector
- wat de leeftijd betreft was bijna 1 op 2 deelnemers jonger dan 25, wat een mooi resultaat is aangezien we specifiek extra aandacht hebben gegeven aan deze groep

3.2 BESCHRIJVING VAN DE ANALYSES

Aanpak analyses

Alle bijdragen op het online platform werden verzameld in een database en er werden thematische codes aan toegekend.

Het coderen van de berichten en reacties op het online platform gebeurde door een team van codeurs. Zij wezen aan elk van de berichten en reacties één tot maximum vijf codes toe. De codelijst werd opgesteld door de codeurs en op basis van de inhoud van de berichten ("bottom up"). Er werd gedeeltelijk ook in groep gecodeerd en regelmatig overlegd om verschillen in codering tussen codeurs te vermijden.

In totaal bevat de database 325 eenheden die werden verwerkt. Hierbij is geen onderscheid gemaakt tussen input van een individu of een organisatie. Sommige eenheden hadden geen inhoud die gerelateerd was aan de basisvraag. Deze kregen een code "niet van toepassing" mee. In totaal werden er 113 verschillende inhoudelijke codes opgesteld, die op hun beurt gegroepeerd werden in 14 inhoudelijke thema's.

In totaal leverde dat in totaal 363 toegekende codes op. Deze werden gegroepeerd in 14 thema's.

Overzicht van de thema's in cijfers

Lijst van thema's (in afnemende orde van frequentie van voorkomen in het debat):

		Bijdragen		Likes		Totaal	
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
1	Samen dingen doen (sporten, spelen, leren, dansen, muziek maken...)	63	17,4%	106	20,0%	169	18,9%
2	Graag alles gemixt	51	14,0%	81	15,3%	132	14,8%
3	Waarom niet gewoon samen-werken?	40	11,0%	44	8,3%	84	9,4%
4	De jongeren zelf centraal	37	10,2%	46	8,7%	83	9,3%
5	Link jeugd(werk) – onderwijs, zorg,...	22	6,1%	47	8,9%	69	7,7%
6	Bruggenbouwers/brugfiguren	18	5,0%	41	7,7%	59	6,6%
7	Rol van moeders/ouders	19	5,2%	38	7,2%	57	6,4%
8	Praktische ondersteuning	32	8,8%	20	3,8%	52	5,8%
9	Aparte verenigingen voor specifieke noden maar met samenwerking	19	5,2%	33	6,2%	52	5,8%
10	De leiding opgeleid?	19	5,2%	28	5,3%	47	5,3%
11	In mijn buurt, wijk of straat	16	4,4%	30	5,6%	46	5,1%
12	Ga internationaal	10	2,8%	11	2,1%	21	2,3%
13	Communicatie: onbekend is onbemind	13	3,6%	4	0,8%	17	1,9%
14	Wat is leeftijd?	4	1,1%	2	0,4%	6	0,7%
	Totaal	363	100%	531	100%	894	100%

3.3 BESCHRIJVING VAN DE THEMA'S

Thema 1: SAMEN DINGEN DOEN (sporten, spelen, leren, dansen, muziek maken...)

Door samen dingen te doen, groeit er een band tussen jongeren. Samen een passie delen, geeft energie en zorgt voor verbinding. Bied jongeren kansen en ondersteun ze om vaker samen dingen te doen in groep met een grote onderlinge verscheidenheid. Al doende zullen jongeren ontdekken dat verschillen een groep completer en rijker kan maken. Heel wat mensen in het Burgerkabinet geven ook aan dat het belangrijk is om te focussen op wat mensen bindt, op de gelijkenissen eerder dan op de verschillen.

- “Toen ik bij Artforum in een soort van bandje speelde, zijn we een keer in de herfstvakantie een week op en af naar Brussel gegaan om daar met een ander groepje samen muziek te spelen en een concertje in elkaar te steken. De weken daarna zijn we dan ook in verschillende steden gaan optreden. De groep van Brussel was heel divers. Dit was voor mij heel boeiend, omdat je zo mensen leerde kende van een andere omgeving die je anders nooit zou ontmoeten.”
- “Awesome, idee!
Zeker enorm belangrijk dat we met landgenoten van alle vormen, maten en kleuren samen kunnen lachen en spelen.”
- Elke gemeente kan wekelijks of maandelijks een wedstrijd organiseren in een bepaalde discipline. De deelnemende jeugd wordt dan elke wedstrijd opnieuw in nieuwe teams getrokken waardoor er steeds opnieuw samengewerkt moet/kan worden met andere jongeren. Zo kan er een breder jeugdnetwerk ontstaan.
- Veel reguliere werkingen willen wel de deuren openzetten maar maken zich zorgen over de aandacht voor deze ‘speciallekes’; een vrijetijdszorgorganisatie kan hier een brug bouwen tussen de nood aan ondersteuning en de goesting om te spelen - beiden zijn belangrijk maar samen spelen moet voorop staan mocht er nu de mogelijkheid zijn dat je als jeugdwerk de nodige ondersteuning kan krijgen als je die nodig hebt (zonder meerkost) en positieve ervaringen kan delen met anderen dan denk ik dat er lokaal een veel groter speelaanbod zou ontstaan voor iedereen.
- M.i. is de snelste manier om barrières te doorbreken, het organiseren van activiteiten in relatief kleine gemixte groepjes (max. 8-10p). Vaak zie je al na een dag samen 'opdrachtjes' doen een band groeien (als er geen stoorzenders in de groep zitten natuurlijk). Die band is natuurlijk nog vluchtig, maar als je die groep nadien nog enkele keren samen brengt, kan je die wel duurzamer maken. Bij de opdrachtjes is het goed als ieders talenten er wat uit komen, dat doet vooroordelen vaak verwateren. Mogen speelse dingen zijn, maar ook ernstigere thema's kunnen werken.
- Meer jeugthuizen/jeugdbewegingen oprichten zodat jongeren meer buitenkomen, contacten leggen en plezier hebben (zonder internet of elektronica).
- Vzw 't Uilekot maakte de DVD 'Friet, dat is feest'. In deze docu hebben een 20-tal jongeren het over hun toekomst en de crisis, werk, werkloosheid, werkkansen. (...) Het zijn jongeren uit verschillende gemeenschappen. (...) Ze leerden elkaars leefwereld kennen en discuten samen over hun toekomst en de crisis. (...) In deze aangrijpende reportage praten ze over hoe zij het leven zien en wat voor hen belangrijk is: familie, werk vinden, discriminatie, armoede (...).
- (...) Misschien zou het een goed idee zijn dat we de jeugthuizen in Vlaanderen vragen voor activiteiten te voorzien voor deze jongeren. Zo zullen jongeren sneller de weg naar een

jeugdhuis in de buurt vinden. Daar leren ze ook andere jongeren kennen, maken ze sneller vrienden en zo worden niemand meer uitgesloten.

- Op enkele zondagen tijdens het groot verlof (10 juli, 21 augustus ...) zetten wij de deuren van ons Ontmoetingscentrum te Marke open voor iedereen (Alle mensen van alle origines), voor kinderen, gezinnen, gezinnen met kinderen om samen een volle dag, of een gedeelte van een dag door te brengen en te verbroederen. Dit om elkaar te leren kennen, erkennen en herkennen. (...)

Thema 2: GRAAG ALLES GEMIXT

Op het Burgerkabinet klonken heel wat stemmen die het essentieel vinden dat er maximaal wordt ingezet op een goede mix, op inclusie. Zij benadrukken het belang van integratie, van openstaan voor alle kinderen en jongeren, van het mogelijk maken dat alle kinderen en jongeren zoveel mogelijk overal terecht kunnen en je op die manier een mooie mix krijgt. Een Chiro is er voor iedereen, net als een muziekschool, zwemclub... Vaak wordt hierbij ook aangegeven dat het belangrijk is om te kijken naar wat mensen bindt eerder dan waarin ze verschillen. Ook wordt een aantal keer aangegeven dat er veel meer verschillen zijn dan de (veelal zichtbare) verschillen waarop vaak gefocust wordt.

- Ik ben absoluut voorstander van een volstrekt inclusief jeugdwerk. Iedereen zou in elke ondersteunde organisatie onvoorwaardelijk welkom moeten zijn. Het oprichten van aparte werkingen is niet meer of minder dan zeggen: hier ben je niet helemaal welkom, maar we hebben iets anders voor jou. Ik denk dat we deze piste echt moeten verlaten. En ja, dat is niet gemakkelijk en vraagt veel energie, maar alle kinderen zijn dat waard! Mij lijkt dit een basisvoorwaarde voor ondersteuning door een overheid die echt werk wil maken van inclusie. (Dus niet iets waar je iets extra voor moet krijgen om even weloverwogen en gemeend kort door de bocht te gaan).
- Diversiteit in de grote zin van het woord. Niet alleen kleur en ras, maar ook kansarmen en mensen met een beperking moeten de kans krijgen om hun vrije tijd te besteden in een reguliere werking. Laat het woord reguliere werking vallen en maak er gewoon algemeen jeugdwerk van. Door onderscheid te maken, leg je de drempel al 10 stappen hoger. Iedereen mag en kan in een jeugdbeweging en iedereen kan en moet voor gelijke kansen streven.
- "Ik vind dat we meer projecten moeten ontwikkelen of steunen zoals Let's go urban. Deze projecten verenigen jongeren met diverse achtergronden (religie, nationaliteit, financiële status) en geven hun sociale contacten. Ze leren hun met elkaar omgaan en ze leren dat samenwerken en verdraagzaamheid een must is. Zo leren ze hun eigen maar ook andere hun talenten kennen. Het belangrijkste is dat ze diversiteit in onze samenleving accepteren en dat ze ervoor willen zorgen dat iedereen mee is in onze samenleving. Ik vind dat ze als motto moeten gebruiken 'You don't succeed alone but in group'. Door het in aanraking komen met andere culturen, religies, nationaliteiten leren ze respect hebben voor elkaar iets wat onze samenleving hard nodig heeft. Dankjewel voor jullie tijd!"
- "Wij doen dit al jaren op ons speelplein! We hebben een aparte groep: de speelclub en de kindjes die hierin zitten, krijgen een begeleidende moni. Ze spelen wel gewoon mee in hun eigen leeftijdsgroep (of de groep waarin ze het beste meekunnen omwille van hun beperking). Echt fijn om te zien :D"
- "Bij yieha!vzw (www.yiehavzw.be) laten wij jongeren met en zonder beperking samen spelen en doen wij zoveel mogelijk met de ganse groep! Niets is onmogelijk voor ons (muurklimmen, zwemmen, lasershooten...) voor kinderen met en zonder beperking van 6 - 18 jaar en de 16+ werking tot 30 jaar. Ons motto: iedereen speciaal!"

- Kids en tieners samen met of zonder beperkingen laten spelen, sporten enz. Zeer verrijkend, wel een grotere inspanning nodig maar het werkt zo positief. Elkaar helpen, steunen, bemoedigen staan centraal.
- Het basisidee is om een nieuwe jeugdbeweging op te starten waar iedereen zichzelf mag zijn, waar geen taboes zijn rond hoofddoeken en dergelijke. Om iedereen zichzelf te kunnen laten zijn, willen wij hiervoor kleine dingen invoeren waarbij de leden kunnen laten zien wie ze zijn en van waar ze komen. (...)
- Er zijn al goede voorbeelden actief. Oostende heeft een inclusiecoach in dienst die als brugfiguur dient om jongeren met een beperking in het (reguliere) jeugdwerk te betrekken. Extra troef is dat hij zelf een beperking heeft. Hij kan deze dus positief inzetten om anderen te bereiken. Verbondenheid & tolerantie worden zo sneller gestimuleerd. Leuk van Stad Oostende dat ze diversiteit ook in het personeel doortrekken.

Thema 3: WAAROM NIET GEWOON SAMEN-WERKEN?

Heel wat voorstellen uit het Burgerkabinet zetten in op een grotere samenwerking tussen de vele organisaties dat Vlaanderen rijk is. Er zijn tal van organisaties voor honderden verschillende doelen. Sommige richten zich op minderheidsgroepen, andere op gedeelde passies, amusement... Er zou een grotere samenwerking moeten zijn tussen die verscheidene organisaties, zo wordt gesteld. Zo leren alle jongeren proeven van iets anders, iets nieuws en zo breng je jongeren met verschillende achtergronden en interesses bijeen.

- Toen ik nog lang geleden in de jeugdbeweging zat, werd er jaarlijks op de Hoge Rielen een 'Dag van Jan en alleman' georganiseerd. Een dag voor alle jeugdbewegingen waarop allerhande leuke spelen en andere activiteiten georganiseerd werden. Was altijd héél plezant en je kwam er leiding en leden van andere jeugdbewegingen van over het hele land tegen. Hoog tijd om dit opnieuw te organiseren.
- Een online platform maken zorgt voor gemakkelijke onderlinge connectiviteit tussen jeugd, jeugdbewegingen, organisaties, overheid, enz. ... daarop worden verschillende activiteiten, workshops, enz. ... aangeboden, organisaties kunnen hun diensten / mogelijkheden / events / plaats / ruimtes / voorwerpen ... duidelijk aanbieden.(...)
- Sla bruggen tussen verschillende jeugdwerkorganisaties die een selecte/beperkt diverse groep jongeren aantrekken. Organiseer een dag van de jeugdbeweging waarop DIVERSE organisaties en jongeren elkaar kunnen ontmoeten en samen uitstappen kunnen plannen. Stel een Vlaams platform op waarin alle jeugdwerkingen vertegenwoordigd zijn die enkele keren per jaar samen komen en organiseer een vorm van speeddaten voor jeugdwerkingen. (...). Verscheidene circuits in het jeugdwerk (doelgroep specifieke werkingen en klassieke jeugdverenigingen) hebben beide hun eigenheid en moeten erkend worden als gelijkwaardig. Het komt er voornamelijk op aan om ontmoeting te stimuleren tussen deze beide circuits.
Hier kunnen jeugdwerkorganisaties, straathoekwerkers, lokale overheden en verscheidene jeugdbewegingen een belangrijke rol spelen. Het komt erop aan om elkaar te leren kennen, op zoek te gaan naar de gelijkenissen achter de verschillen en vanuit die gelijkenissen elkaar te gaan inspireren. Eens dergelijke contacten plaatsvinden moeten we inzetten op het versterken en verduurzamen. (...).
- Ofwel speeddating onder alle leden en leiding, om elkaar te leren kennen. Wie weet bloeit er wat.
Ofwel speeddating om visie en waarden van elke vereniging te delen met de anderen. Op die

manier bruggen slaan. Wat zijn grote verschillen/ gelijkenissen? Waar kan er overeen gekomen worden? (...)

- (...) We moeten platforms gaan creëren waar bestaande verenigen hun expertise kunnen uitwisselen met organisaties die juist wel Belgen met andere roots bereikt. I.p.v. naast elkaar te spelen kunnen deze bepaalde projecten samen uitwerken (kampen, speelmomenten) dit helpt om elkaar te ontmoeten. Ongetwijfeld zullen er hier spanningen zijn, maar met de juiste begeleiding kan dit een van de antwoorden zijn van jongeren in Vlaanderen voor wie Superdiversiteit een Realiteit is. Voor hen telt maar een ding leer ons SAMENLEVEN en dit start volgens mij met samenspelen, samen lachen en samen bruggen bouwen.

Thema 4: DE JONGEREN ZELF CENTRAAL

Heel wat ideeën uit het Burgerkabinet stellen de jongeren zelf centraal. Wie heeft er meer voeling met de jeugd dan de jongere zelf? Laat jongeren meer aan het woord, geef ze een grotere inspraak en gun hen het vertrouwen dat je een expert in zijn domein zou moeten gunnen. Geef hen de ruimte en ondersteuning om zelf initiatief te nemen.

Ideeën in deze cluster willen een sterkere (stimulatie van) participatie door jongeren in het domein van jeugdwerk.

- "In heel wat steden en gemeenten bestaat er een stedelijke raad voor jeugdbeleid om jongeren een stem te geven. Door deze mogelijkheid kan er dan nagedacht worden over actuele jongerenproblemen, discussies over beleidsproblemen aangaan en acties op touw zetten om mogelijke oplossingen te creëren.
- Waarom is het geen idee om een permanente jeugdraad, ten goede van het kabinet van minister Sven Gatz, te installeren als blijvend adviesorgaan?
- Voor velen is jeugdwerk een ver-van-mijn-bed-show. Het zou kunnen helpen om naar de mensen die we meer willen betrekken toe te gaan. Vraag ze wat ze interesseert, luister naar hun vragen en behoeften, laat ze iets organiseren i.p.v. zelf iets te organiseren en ze uit te nodigen. (...). Meer tweerichtingsverkeer, deelnemen i.p.v. dat zij 'aansluiten'. Geef hen verantwoordelijkheid, geef hen middelen.
- Bij mij in de gemeente (Beverlo - Beringen) bestaat er al een permanente jeugdraad. Wij komen elke maand samen om dergelijke dingen te bespreken die van kort of veraf te maken hebben met hoe wij onze jeugdbeweging draaiende kunnen houden. Het is voor ons een duidelijke steun waar we op terug kunnen vallen. (...)
- Het komt telkens terug. We moeten praten 'met' de jongeren en niet 'over' hen. Maar dat lijkt niet altijd zo goed te lukken. De recente terreur in ons land illustreert dit opnieuw, en gezien de problematiek op een erg pijnlijk manier. Allerlei onderzoeken, rapporten en mediaverslagen gaan over Molenbeek en Schaarbeek. Maar hoeveel is er oprecht gepraat met de mensen in de geviseerde buurten? Wordt er echt met de jongeren gepraat? Kennen wij hun verhaal echt?
(...) Ik stel voor een jeugdorganisatie op te richten die niets anders doet. Of misschien bestaat die al, zoals de Vlaamse Jeugdraad. Maar ik wil meer. Het moet meer naar buiten komen. Het moet meer bekendheid genieten. Het moet alle dagen op radio en TV. Korter op de bal kunnen spelen. Alle kinderen en jongeren moeten hun ei kwijt kunnen. Nog veel meer de signaalfunctie opnemen. Meer ernstig genomen worden door beleidsmakers van alle niveaus (ook lokaal).
- Bezoek de ontmoetingsplaatsen van de Turkse / Noord-Afrikaanse / Bulgaarse / Poolse... jeugd en vraag simpelweg aan hen hoe zij aan interactie doen met elkaar en speel de vraag door aan hen (wat scheelt er aan onze Chiro of scouts, dat ze er niet bij aangesloten zijn). Weef hun soort van activiteiten in met wat Vlamingen doen, een beetje jeugdBEWEGING

onder mekaar, zo kunnen wij van hen wat amusement ontdekken en visa versa zij van onze activiteiten genieten en huppekee we zijn er! Dit is een ruwe schets maar best bruikbaar, brei gerust een beetje vreemde cultuur aan die Chiro of scoutstrui!

- (...) Maak budgetten vrij voor ondersteuning, versterking, promotie van jongerengroepen die op straat komen op hun eigen, authentieke manier. Dan kunnen zij pas tonen wat een geweldige wereld er mogelijk is.

Thema 5: LINK JEUGD(WERK) – ONDERWIJS, ZORG,...

Er zou meer ingezet moeten worden op samenwerking tussen (verschillende) jeugdorganisaties met het onderwijs en de zorgsector. Onderwijs is wellicht de enige sector in Vlaanderen die elke jongere bereikt. Daarnaast is er ook de zorgsector waar jongeren die specifieke zorgen nodig hebben, terecht kunnen en ondersteund worden. Beide sectoren weten dan ook goed hoe ze met 'hun' jongeren moeten omgaan. Door een sterkere samenwerking met het jeugdwerk kunnen taboes doorbroken worden en kan er diversiteit groeien.

- De scholen zouden verschillende activiteiten kunnen organiseren voor de leerlingen. Bijvoorbeeld: een fotografielclub, of een club waar men leerlingen leert programmeren, etc... Dit zou een leuk initiatief zijn zodat leerlingen een extra leuk 'vak' hebben, waar ze naar uit kunnen kijken, dit zal leiden tot betere motivatie. De leerlingen kunnen dan ook makkelijker nieuwe mensen leren kennen met dezelfde interesses, en dan hebben ze een extra kans om te doen wat ze graag willen doen. (...). Deze lessen zouden kunnen door gaan tijdens de middag, of tijdens een woensdagnamiddag, of een achtste uur...
- Verschillende scholen van verschillende steden aan sportkampioenschappen laten meedoen. Zo kunnen alle jongeren van verschillende plaatsen elkaar ontmoeten. Zwembkampioenschappen, voetbal, basket, boks etc. Het zou leuk zijn moest het gebeuren.
- Zorg er voor dat jongeren tijdens de schooluren in contact komen met bepaalde elementen van het jeugdwerk, zodat het een minder vreemd fenomeen wordt naast de schooluren. (...) Op dit moment wordt de link onderwijs-jeugdwerk nog te vaak ontmoedigd door de strikte scheiding op beleidsniveau. Alles wat niet volledig onder één van de twee noemers valt kan meestal niet rekenen op ondersteuning via de overheid.
- Jongeren zullen niet snel zelf het initiatief nemen om samen te werken met mensen uit een andere omgeving, met een andere achtergrond, laat staan met een andere taal. Daarom zou ik scholen stimuleren om projecten te ontwikkelen waarin samenwerking tussen verschillende richtingen/provincies/misschien zelfs landen nodig is.
- Uitwisselingen bestaan al, maar die worden niet efficiënt genoeg aangepakt. Om jongeren in hun vrije tijd te laten samenwerken, zouden ze een opdracht moeten krijgen om iets tot een goed einde te brengen met een team van mensen uit alle mogelijke richtingen, met mensen van zowel Vlaanderen als Wallonië enzovoort. Zo'n opdracht kan bestaan uit het creëren van een nieuw project waarbij diverse jongeren moeten samenwerken. Dat brengt de bal aan het rollen natuurlijk. Ook is het mogelijk om dergelijke projecten al op te starten bij jongere kinderen. Zij hebben minder vooroordelen en zullen daardoor sneller een band maken met kinderen die 'anders' zijn dan zichzelf.

Thema 6: BRUGGENBOUWERS/BRUGFIGUREN

Heel wat stemmen op het online Burgerkabinet ijveren voor meer (ondersteuning voor) brugfiguren. Zij kunnen de sleutel tot een vlotte integratie, zo wordt gesteld. Heel wat jongeren staan vaak ver weg van wat er allemaal in onze samenleving gebeurt en wordt aangeboden. Hoe doe ik dit? Waar kan ik dat? Wat is dat nu weer?... Een brugpersoon is een vertrouwenspersoon die jongeren helpt om te integreren in de maatschappij. Zo hebben de jongeren in kwestie een aanspreekpunt voor hun problemen en vragen.

- Bij mijn jongerenvereniging PJV (Pinkster/Christelijke vereniging) hebben we al aantal jaar Syrische kinderen mee op kamp. Het leuke is te zien hoe die bij ons zijn geraakt. Ze zijn in contact met ons gekomen door een jeugdwerker/animator die als vrijwilliger werkte op een opvangcentrum. Nadat ze een relatie heeft kunnen uitbouwen met de kinderen en de ouders, mochten ze mee op ons kamp. Als vereniging hebben we wel wat moeten doen, zoals eten klaarmaken zonder varkensvlees. Maar het is altijd fijn om de Syrische kinderen mee te hebben op kamp. Als ik terugblik weet ik zeker dat door een flyer of brief van onze vereniging die kinderen nooit mee zouden geweest zijn. Puur omdat de ouders niet wisten wie we waren en wat we zijn. Dankzij een jeugdwerker die rechtstreeks contact had met de ouders, wisten ze wat onze jeugdbeweging inhield. Dus ik vind dat er een directe link moet zijn tussen jeugdwerking en de ouders en niet via papier of media.
- Laat verschillende jeugdverenigingen zichzelf voorstellen in OKAN-klassen en koppel hier een buddysysteem aan. Laat geïnteresseerde jongeren kennis maken met leden en hen mee op sleeptouw nemen.
- De stap om naar een jeugdvereniging te gaan is vaak te groot, maar als de jongeren iemand al wat beter kennen die hier naartoe gaat, zullen ze makkelijker aansluiting vinden en de stap toch zetten.
- Helemaal mee eens! In dit verhaal moet er voldoende ruimte zijn voor het ouderwetse 'straathoekwerk' dat ik om budgettaire redenen te vaak zie verdwijnen.

Thema 7: ROL VAN MOEDERS/LOUDERS

Door ouders die nieuw en niet vertrouwd zijn met de jeugdwerkcultuur in Vlaanderen, te informeren en te betrekken, verwacht het Burgerkabinet dat ze hun kinderen sneller zullen aansporen tot of toelaten om deel te nemen aan jeugdwerk. Hierdoor zal er ook meer diversiteit in het jeugdwerk ontstaan. Mensen die uit landen komen waar jeugdwerk niet zo sterk is uitgewerkt als in Vlaanderen, zijn dus ook vaak niet vertrouwd met jeugdwerk als ze hier terecht komen. Zo weten ze bij voorbeeld niet hoe ze moeten omgaan met het idee dat een 17-jarige de leiding heeft over een groep 6- jarigen; ze kennen geen Westerse muziekscholen en weten niet waar aankloppen voor theatergezelschappen.

- Moeders mogen niet uit het oog verloren worden, er moet dan zeker ook met hen ook een link gemaakt worden. Zij bepalen immers wat hun kroost in de vrije tijd doet.
- Ik ben een ouder (jonge kinderen) van vreemde origine. In mijn land van herkomst zijn er (bijna) geen jeugdorganisaties die niet georganiseerd zijn bij de staat.
- Tijdens mijn integratiecursus heb ik lessen gehad over het schoolsysteem van België en zo maar niets over jeugdwerking. Het is dan moeilijk voor me om zelf op zoek te gaan naar iets voor mijn kinderen dat ik niet ken.
- Ik kan me voorstellen dat er meer allochtone ouders zijn die geen idee hebben over wat een jeugdwerking is. En als je kinderen van vreemde origine wil betrekken moet je eerst ouders informeren /weten overtuigen.

Thema 8: PRAKTISCHE ONDERSTEUNING

Heel wat ideeën vanuit het Burgerkabinet geven het belang aan van een goede praktische ondersteuning van het jeugdwerk. Om een grote diversiteit in het jeugdwerk te bekomen, is een goede werking noodzakelijk. Alleen met voldoende financiering, infrastructurele – en administratieve ondersteuning kan een jeugdvereniging zich richten op haar kerntaak, jongeren, zo wordt gesteld.

- Door (meer) samen aan te kopen kan een schaalvoordeel gerealiseerd worden op de aankoop van goederen en/of diensten. Hierdoor kan extra ruimte gecreëerd worden die kan gebruikt worden voor de kernopdracht van het jeugdwerk. Maak optreden als aankoop- of opdrachtcentrale ook mogelijk ten voordele van jeugdwerk. Zet lokale besturen ertoe aan raamcontracten open te stellen, ...
- Op heel wat plaatsen in Vlaanderen laat de infrastructuur van jeugdcentra de wensen over. Verouderde gebouwen, voorzieningen die tekortschieten, etc. Hier mag werk van worden gemaakt.
- In de gemeente waar ik woonachtig ben, was ik een aantal jaren medeorganisator voor de Pleintjesfeesten in ons dorp. De organisatie bestaat al ruim 15 jaar, de gemeente kent deze van binnen en buiten en toch nog ieder jaar word je 'binnenstebuiten gekeerd' om a.u.b. de vermeende sponsoring en/of subsidie('s) te verkrijgen. Te veel administratieve rompslomp omdat het over teveel gemeentelijke schijven gaat.
- Begeleid de overheidsinstanties en gemeenten om de administratie te verminderen voor jeugdbewegingen. De immense aanvraagformulieren voor kleine evenementen, de fiscale attesten die handmatig moeten ingevuld worden door de leiding, de formulieren voor het bekomen van subsidies,... Dit kan allemaal veel eenvoudiger! Stimuleer de digitale verwerking van dergelijke documenten die milieuvriendelijker, gemakkelijker en tijdsbesparend is!
- Een te groot aantal gemeentebesturen is echter nog niet zover. Diversiteit van jeugdwerkvormen past niet in hun subsidiereglement. Men plakt graag etiketten of labels, en dat kan nu eenmaal niet altijd. Nog teveel leuke en inspirerende jeugdorganisaties vallen daardoor uit de boot en missen groeikansen en ondersteuning. Hier moet absoluut iets aan gedaan worden. Een ministeriële richtlijn aan de gemeenten? Ik verzin maar wat :-)
- Jongeren zijn zelf bewust en inventief genoeg om hun eigen vrijetijd in te kleuren. Het ontbreekt hen echter aan toegankelijke tools en maatschappelijke goedkeuring om hun eigen ding in de openbare ruimte te kunnen doen. Simpele en toegankelijke subsidies, toffe hangplekken in de openbare ruimte en vooral een maatschappelijk draagvlak om nog jong te mogen zijn in die ruimte, als tegenreactie op de nultolerantie en het te gemakkelijk ervaren van overlast door jongeren (cfr. de absurde GAS-reglementeringen).
- In onze huidige maatschappij kan men er niet meer omheen dat er voor gelijk welke ontspanning (scouting, voetbal, tekenen, techniek, enz., enz.) er betaald moet worden. Met alle respect naar één ieder, ouders met een grotere financiële achtergrond kunnen zich meer veroorloven dan ouders met een mindere financiële achtergrond. Maar daarom zijn de kinderen/jongeren niet meer- dan wel minderwaardig. Voor verscheidene sporten doen de ziekenfondsen een extra bijdrage, wat op zich positief is. Mijn mening en idee is om over de gehele lijn alle lidgelden af te schaffen. (...). De grens en de kloof tussen rijk en arm kan leiden tot elementaire opvoedingswaarden voor onze kinderen en jongeren en gezien worden als gelijkheid voor één ieder.
- Sommige jongeren vinden hun plaats niet in het reguliere aanbod zoals jeugdhuizen, jeugdbewegingen en DKO. Misschien hebben ze, net zoals mijn vrienden en ik, zin zelf een organisatie op te starten. Een organisatie die culturele evenementen organiseert

bijvoorbeeld, een kunstenaarscollectief, een werking die jongerenfeestjes organiseert of een groep jongeren die quizen organiseert, er zijn zoveel mogelijkheden. Hoe pak je dat aan? (...) Er zijn veel vragen en omdat je een bijzondere en nieuwe werking opricht, moet je zelf alle basisstenen leggen. Een steunpunt, overkoepelend orgaan, informatiekanaal, een brugfiguur of de combinatie van dit alles: dat mis ik!

Thema 9: Aparte verenigingen voor specifieke noden maar met samenwerking

Inzetten op organisaties die zich richten op specifieke doelgroepen of specifieke doelstellingen is ook belangrijk, zo wordt ook door heel wat stemmen op het Burgerkabinet aangegeven. Deze organisaties hebben een belangrijke waarde en kunnen specifieke aandacht geven aan de noden, kenmerken en verwachtingen van deze jongeren. Dit betekent niet dat het eilandjes moeten zijn, wel integendeel, zo wordt aangegeven. Er zou ingezet moeten worden op een goede samenwerking tussen organisaties. Culturele verschillen en tradities zijn belangrijk en moeten in hun eigenheid erkend worden, maar ontmoeting en samenwerking over organisaties heen is cruciaal.

- Ondersteun en stimuleer samenwerkingen tussen ietwat traditionele Vlaamse jeugdbewegingen zoals KLJ, Scouts, Chiro... en bewegingen die zich inzetten voor minderheden in België. Vier met de scouts eens het Suikerfeest, ga met de Chiro eens langs op een bijeenkomst van de Koerdische gemeenschap. Nodig Turkse kinderen uit om met de KSA mee naar een pretpark te gaan.
- "In Roeselare brengen we de reguliere werking samen met de specifieke werking Babbeloe. Door elkaar beter te leren kennen krijgen ook de kinderen meer speelkansen. (...) Maar... waar nodig moeten jongeren, jeugdwerkers en ouders wel nog kunnen kiezen voor een specifiek aanbod of een gewoon aanbod. Er moet in de eerste plaats goesting zijn om samen te spelen!"
- Ervaring leert dat quota niet effectief zijn. Niet realistisch zelfs. Verplichten werkt averechts. Trouwens, komt er dan ook een quotum voor het aantal metalheads in een hiphop-jeugdwerking. Punkers komen niet in discotenten. Punt uit. Wat wel werkt is diversiteit van jeugdwerkvormen. En die kunnen samenwerken, samen dingen doen. Eerst voorzichtig, bij wijze van kennismaking. Later misschien meer.
- Vorig jaar hadden wij met de academie een mooie samenwerking met de dovenorganisaties over het handalfabet. Door die samenwerking heb ik nog veel meer geleerd over de doven-'cultuur'. Daar heb ik geleerd dat zij een eigen cultuur hebben en dus bijvoorbeeld weinig tot geen interesse hebben in onze Vlaamse Comedy: immers, dit is een totaal andere taal en de humor is anders. Moeten wij deze mensen 'onze' cultuur inderdaad opdringen? Waarom gaan wij eens niet naar één van hun organisaties? Vermoedelijk omdat we er ons 'niet thuis voelen' maar is dat ook niet omgekeerd bij hen?
- Jongeren in armoede willen geen 'project' of 'actie' zijn binnen een reguliere werking. Binnen het onderwijs, vrijetijdsaanbod, diensten.. voelen ze zich vaak anders dan anderen (omdat ze niet thuis wonen, in bijzonder onderwijs zitten, niet goed kunnen lezen!) en worden ze vaak ook zo behandeld. Het is moeilijk om vrienden te maken als je je niet gelijkwaardig voelt, niet kunt zijn wie je bent, niet kunt zeggen wat je denkt.. Het is oneerlijk om hun recht op ontspannen vrije tijd ondergeschikt te maken aan iets vrijblijvend als 'ontmoeting met anderen'.
- Het is niet gemakkelijk voor jeugdbewegingen om hun organisatiecultuur en structuur aan te passen aan de noden en behoeften van 'diverse' jongeren zonder hun identiteit en eigenheid onder druk te zetten. Diversiteit moet gezien worden als een divers aanbod binnen het jeugdwerk zelf, zodat elke jongere zich er thuis kan voelen. Wat veilig en versterkend is voor

de één, is dit niet per sé voor de ander. Wil jeugdwerk versterkend zijn, moet eerst ingezet worden op vereniging onder gelijken en dan pas op ontmoeting. Anders versterkt jeugdwerk enkel de sterke jongeren.

Er is dus nood aan specifiek jeugdwerk voor jongeren in maatschappelijk kwetsbare positie

Thema 10: DE LEIDING OPGELEID?

Heel wat ideeën op het Burgerkabinet gingen over het thema professionalisering van de leiding. Dit moet ertoe leiden dat elke jongere en elke situatie de aandacht krijgt die het nodig heeft van goed opgeleide leiding. Jeugdwerk waarin een jongere als begeleider optreedt, is sowieso boeiend wordt gesteld. Een bijkomende bonus: iedereen amuseert zich! Helaas is het niet altijd gemakkelijk om als jongere enkel beroep te kunnen doen op je beperkte eigen ervaringen. Zeker niet wanneer je bijvoorbeeld geconfronteerd wordt met problematieken van jongeren uit meer kwetsbare groepen. Net daarom is die opleiding van jongeren tot goede begeleiders meer dan nodig aldus veel deelnemers.

- Als je als achttienjarige in de leiding komt van een jeugdvereniging heb je geen enkele ervaring met kinderen. Ouders vinden de leiding meestal ook te jong en onverantwoordelijk. Met een brevet animator zijn ouders deels gerustgesteld dat hun kind in veilige handen is. Leiding geven wordt ook makkelijker als je weet hoe de denkwereld van een kind werkt en weet hoe je goede spellen moet ineensteken. Hierdoor wordt de jeugdvereniging beter/leuker voor zowel de kinderen als de begeleiders. De animatorcursus wordt ook geheel of gedeeltelijk terugbetaald door de gemeente en duurt maar vijf dagen, dus is er weinig reden om het niet te doen. Als alle leiding in jeugdverenigingen een cursus animator zou volgen zouden de veiligheid, het vertrouwen en het plezier er baat bij hebben. De cursus zou zelfs als groepsactiviteit ondernomen kunnen worden. Daarom vind ik dat dit zeer aan te raden is.
- Jeugdwerk wordt gedragen door vrijwillige animatoren of 'leiders' die zich willen inzetten voor leuke activiteiten en de organisatie van hun groep. Deze vrijwilligers hebben vaak geen enkele kennis over de leefwereld van kinderen in armoede. Kinderen in armoede maken vaak heftige dingen mee en worden zelden serieus genomen. De complexiteit en het gedrag dat hier mee gepaard gaat, gaat de draagkracht van vrijwilligers ver te boven. Bovendien kan vaak letterlijk geen tijd of ruimte voor gemaakt worden. Inclusie zorgt in dit geval voor nieuwe kwetsuren bij kinderen en armoede, en frustratie bij animatoren.
- "Wij stellen voor om meer kennis te nemen van verschillende culturen om hier bijgevolg rekening mee te houden tijdens kampen, activiteiten... in onze vereniging. Op die manier hopen we op meer integratie! Bijvoorbeeld: Diversiteit integreren in de animatorcursus voor leiding, tijdens kampen rekening houden met de eetgewoonten van andere culturen (godsdiensten)."
- Meer mogelijkheden tot het volgen van cursussen in het jeugdwerk. Thema's als diversiteit, racisme, autisme, ADHD en dergelijke komen in jeugdbewegingen vaak aan bod. Ook al worden deze thema's behandeld in de animatorcursus, toch is er nood aan om blijvend informatie te verschaffen over deze onderwerpen. Het helpt de leiding om beter om te kunnen gaan met 'moeilijke' kinderen of lastige situaties. Jaarlijks één of twee sessies organiseren op lokaal niveau zou het jeugdwerk helpen om hun kwaliteit op te krikken. Ervaring is een goede leermeester, maar met de juiste kennis ben je zekerder van je stuk en weet je hoe je moet op treden.
- Voortdurend wordt gezocht naar best practices om thema's uit de leefwereld van kinderen en jongeren aan te pakken. Regelmatig tonen media de problemen waarmee jongeren in onze samenleving te kampen hebben. En steeds weer herhaalt men het mantra dat meer en

beter 'onderwijs' de oplossing moet bieden. Fout! Een kind of jongere zit maar een beperkte tijd van de dag op de schoolbanken. Onderwijs staat te ver af van hun leefwereld om een echte impact te hebben. Jeugdwerk kan dat wel en bewijst dat alle dagen. Daarom pleit ik ervoor om meer te investeren in het verdeskundigen van de jeugdsector en in de opleiding van onze jeugdwerkers. Op alle niveaus, van de ervaringsdeskundige die het op straat heeft geleerd tot het hoogste opleidingsniveau. We hebben meer deskundigheid nodig, we hebben meer professionals nodig die met opgebouwde expertise met kinderen en jongeren aan de slag gaan. Ook een masteropleiding jeugdwerk zal op lange termijn de kwalitatieve uitstraling van de sector versterken.

Thema 11: IN MIJN BUURT, WIJK OF STRAAT

Heel wat ideeën op het online Burgerkabinet benadrukken het belang van buurtgerichte acties zodat elke jongere met elke jongere in de buurt in contact komt. Diversiteit start in je eigen wijk of begint in je directe omgeving, zo wordt aangegeven.

- Organiseer 1 keer per jaar een feest met alle jeugdverenigingen van de wijk. Zodat je ook andere kinderen kunt ontmoeten buiten je vriendenkring.
- "Verkeer bannen uit de dorps-/straat omgeving, om ze leefbaar te maken. In IEDEREEN BEROEMD is er dat itempje waar een bewoonster van een straat in Brussel al haar buren één voor één benadert...Ik zou het zelf niet durven, maar haar idee is de max...
- Laat jongeren elkaar ontmoeten in hun eigen buurt en laat hen op die manier hun eigen kwaliteiten ontdekken en inzetten bij anderen. Zo kan Louise bijvoorbeeld gitaar leren spelen door Abdul en kan Abdul op zijn beurt Vlaams leren koken door Louise. Elke jongere heeft zijn talenten en deze kunnen inzetten voor elkaar geeft veel voldoening.
- Jongeren zijn de nummer 1 gebruikers van de openbare ruimte. Zij hebben geen eigen huis of appartement, en zijn zo per definitie veel op straat aangezien ze daar zich zelf kunnen zijn (zonder bemoeienis van hun ouders). Door dit als overheid slim aan te pakken weten jongeren zeer goed hoe ze hun eigen plek kunnen inpalmen. Als overheid moeten we de middelen beschikbaar stellen en vooral de maatschappelijke dialoog sturen tussen jongeren en andere bewoners/gebruikers van openbaar domein
- Ik ken niemand die niet via-via in een jeugdvereniging is terecht gekomen. Ik ken ook niemand die een goed idee had van die jeugdvereniging voor hij of zij er lid van werd. Ontdekking is volgens mij één van de grote problemen in deze sector. We moeten een plaats hebben waar de jeugd kan ontdekken wat er in zijn stad en omgeving gebeurt. We moeten hen toelaten zonder risico nieuwe dingen laten proberen, de kans geven nieuwe vrienden te maken. (...)

Thema 12: GA INTERNATIONAAL

Een aantal stemmen uit het online Burgerkabinet vragen een betere organisatie en/of meer ondersteuning voor internationale uitwisseling. Om culturele verschillen te respecteren, is het belangrijk om culturen te begrijpen. Om dat echt ten gronde te doen moet je ervaringen 'uit eerste hand' hebben met andere culturen door internationale uitwisselingsprojecten.

- Ikzelf zou graag meer bruggen zien tussen het domein 'jeugd' en cultuur, onderwijs, werk. (...) En vooral ook héél véél meer internationale uitwisselingen voor jongeren en jeugdwerkers.
- Internationale uitwisselingen van jongeren creëert onuitwisbare, positieve ervaringen. Zo iets vormt de deelnemers voor het leven. Ik ben daar altijd heel sterk van onder de indruk. Deze kansen voor jongeren leveren een ultrasterke bijdrage voor een meer open

en verdraagzame samenleving. Toch zijn zulke uitwisselingen niet zo eenvoudig te regelen en worden zulke 'uitstapjes' vaak als 'extra' beschouwd, bovenop de reguliere werking. Terwijl ze er integraal deel van zouden moeten uitmaken. Het is een meerwaarde.

- Ik vind dat de middelen voor internationaal jeugdwerk en de uitwisselingskansen voor jongeren en jeugdwerkers moeten verdubbeld worden zodat meer jongeren en meer organisaties kansen krijgen om zich met zulke ervaringen te verrijken. Het is een investering in de samenleving die zich op lange termijn dubbel en dik terug betaalt.
- Misschien eens goed over nadenken. Internationale uitwisselingen maakt van jongeren heuse wereldburgers, met een open en tolerante geest. Da's een straffe maar realistische doelstelling. Laat ons samen zoeken hoe we hiervan een krachtiger instrument kunnen maken.
- Jongeren zullen niet snel zelf het initiatief nemen om samen te werken met mensen uit een andere omgeving, met een andere achtergrond, laat staan met een andere taal. Daarom zou ik scholen stimuleren om projecten te ontwikkelen waarin samenwerking tussen verschillende richtingen/provincies/misschien zelfs landen nodig is.
- Uitwisselingen bestaan al, maar die worden niet efficiënt genoeg aangepakt. Om jongeren in hun vrije tijd te laten samenwerken, zouden ze een opdracht moeten krijgen om iets tot een goed einde te brengen met een team van mensen uit alle mogelijke richtingen, met mensen van zowel Vlaanderen als Wallonië enzovoort. Zo'n opdracht kan bestaan uit het creëren van een nieuw project waarbij diverse jongeren moeten samenwerken. Dat brengt de bal aan het rollen natuurlijk.
Ook is het mogelijk om dergelijke projecten al op te starten bij jongere kinderen. Zij hebben minder vooroordelen en zullen daardoor sneller een band maken met kinderen die 'anders' zijn dan zichzelf.
- In de lagere school deden wij veel projecten rond Guatemala, we kwamen vaak samen om hun cultuur te bespreken en dingen over hen te leren. Elk jaar kwamen er ook echt volwassenen en kinderen vanuit Guatemala naar onze school om te vertellen over hun levenswijze. We leerden hun taal, knutselden van alles en speelden spelletjes samen. We waren hier wekelijks mee bezig, dit was een heel leuke manier om met een andere cultuur in contact te komen.

Thema 13: COMMUNICATIE: ONBEKEND IS ONBEMIND

Kinderen en jongeren kunnen maar deelnemen, als ze de bestaande initiatieven voldoende kennen. Er wordt op het online Burgerkabinet dan ook gepleit voor een professionalisering van de communicatie in en rond jeugdwerk en een algemene grotere media-aandacht.

Meer media-aandacht en een sterkere communicatie kunnen ervoor zorgen dat jeugdwerk een groter bereik heeft. Ook een sterkere interne communicatie kan jeugdwerk helpen een betere organisatie uit te bouwen.

- Met een kabinet dat zowel jeugd, cultuur als media in handen heeft, hebben we een optimale én unieke setting om daarmee aan de slag te gaan. Jongerencultuur swingt de pan uit, maar krijgt nauwelijks de kans om zich aan een groter publiek te tonen. Meer toegankelijkheid richting verschillende vormen van nationale media kan niet enkel een springplank zijn voor jonge makers binnen een brede waaier aan disciplines, maar ook een inspiratiebron en een voedingsbodem voor zij die aspireren artistiek expressief aan de slag te gaan. Dit idee moet/kan nog meer geconcretiseerd worden, maar het is stof tot nadenken waaraan ik graag deelneem als jeugdwerker en jonge artiest."

- Hedendaags maken de jongeren gebruik van de sociale media, de jeugdbewegingen kunnen meer gebruik maken van de sociale media zoals: Facebook, Twitter en Instagram om de jongeren meer naar zich toe te trekken. Ze kunnen meer publicaties doen over de activiteiten die ze zullen organiseren.
- Communicatie met de administratie kan plaatsvinden binnen een digitale platform. De Stad Antwerpen werkt voorbeeld met een dergelijke platform. Dit kan er voor zorgen dat er meer overzicht is, minder 'red tape' is en de 'red tape' is meteen beschikbaar voor beide partijen zonder verder heisa.
- Ikzelf zou graag meer bruggen zien tussen het domein 'jeugd' en cultuur, onderwijs, werk. Meer draagvlak en geloof in de kracht en de maatschappelijke impact van de jeugdsector. Ruimere bekendheid van de diverse vormen van jeugdwerk. (...). Meer zichtbaarheid voor superdivers jeugdwerk.
- Een site waarbij er per gemeente geordend een lijst is met alle activiteiten gesorteerd op leeftijd en met een beschrijving van de activiteit. Ook in de scholen moet er meer gericht worden naar deze activiteiten zodat je ook meer kan afspreken met schoolgenoten, de school weet ook beter welke activiteiten er in het karakter in het merendeel van hun leerlingen zit. Informatie zal ook beter bij kinderen en jongeren komen."

Thema 14: WAT IS LEEFTIJD?

Wijsheid komt met de jaren, jeugdigheid helaas niet. Doorbreek de muren van leeftijdsgrenzen rond jeugdwerk. Om echt aan diversiteit te doen is het noodzakelijk, zo wordt ook gesteld op het online Burgerkabinet, dat ook oudere mensen met meer levenservaring betrokken zijn en hun steentje kunnen bijdragen in (de organisatie van) jeugdwerk en dat er niet te strikte leeftijdsgrenzen worden gebruikt.

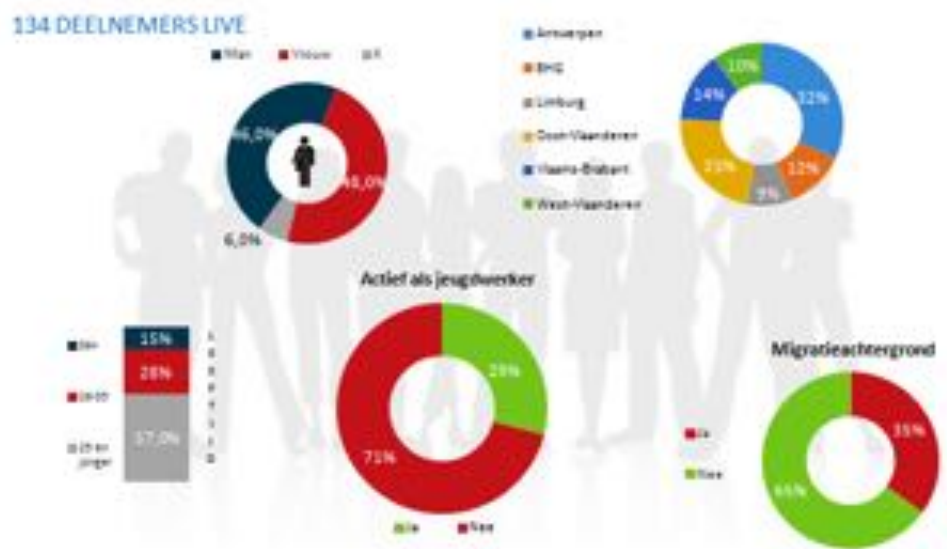
- De kloof omwille van leeftijdsverschil is soms onnodig groot. Daarom organisaties de opdracht geven intergenerationele projecten aan te bieden. Vb. Project voor jongeren en ouders waar de focus elders ligt, maar er samen aan een eindproject/product/evenement gewerkt wordt."
- Er zijn weinig goede redenen voor de toenemende segregatie tussen kinderen, adolescenten, jongeren, niet-meer-zo-jongen, medioren, senioren... behalve misschien dat de commercie er afzonderlijke doelgroepen in ziet.
- Verenigingen waar verschillende generaties samen hun hobby beoefenen, plukken daar duidelijk de voordelen van. Jongeren leren van de ouderen (en omgekeerd!). De ouderen blijven zich langer jong voelen.

4 BURGERKABINET LIVE

Op vrijdag 6 mei 2016 vond in het Vlaams Parlement het live forum⁶ van het Burgerkabinet plaats. Niet minder dan 134 deelnemers uit alle uithoeken van Vlaanderen kwamen samen in Brussel (op nochtans één van de eerste echt warme zomerse dagen van het jaar) om met elkaar in gesprek te gaan over de uitdaging: Geef mee kleur aan de jeugd!

Dat er alvast kleur was op 6 mei, was duidelijk: zoals eerder in dit rapport al meegegeven, werd er gestreefd naar optimale diversiteit binnen het deelnemersveld. De oudste deelnemer in dit Burgerkabinet was 68 jaar, de jongste 13 jaar. Van de 134 deelnemers waren 25 van hen jonger dan 18 jaar.

⁶ Een filmpje en veel foto's vind je op <http://www.Burgerkabinet.be/foto-video/>

Niet alleen inzake leeftijd, gender, woonplaats, etnisch-culturele achtergrond of vertrouwdheid met het jeugdwerk was er een sterke diversiteit bij de deelnemers, er waren ook deelnemers vanuit het netwerk tegen armoede, vluchtelingen, doven en slechthorenden en mensen met een psychische beperking. Deze criteria werden ook gehanteerd om al deze mensen te verdelen over de 16 werktafels die het speelveld vormden voor deze intensieve dag in het Vlaams Parlement.

Aan elke tafel was een tafelbegeleider toegewezen. Deze mensen kwamen hoofdzakelijk van het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media (CJSM) en van de pool facilitators van AGO (Agentschap voor Overheidspersoneel).

Na een verwelkoming door de minister, werd er effectief opgestart met een duiding van het gehele proces en enkele afspraken die het werken en praten met elkaar tot een echt aangename ervaring kunnen maken.

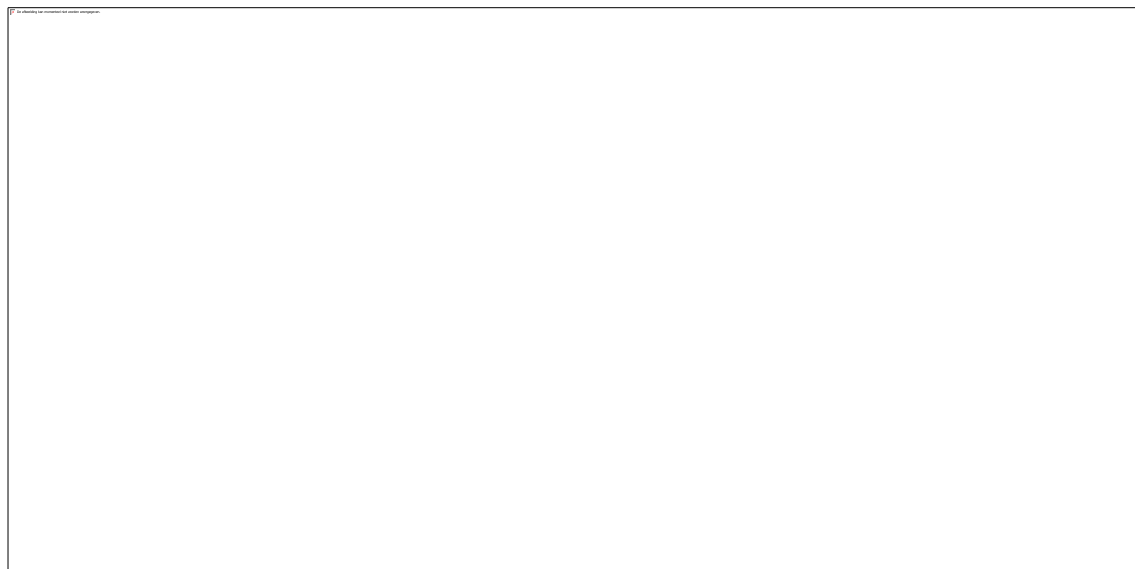
Om deze dag vlot te laten verlopen en te komen tot de gewenste resultaten, werd er gekozen voor een proces in vier rondes.

- Ronde 1 was een 'warmloper' maar ging toch ook al meteen naar het hart van het thema van de dag door het benoemen van succesfactoren voor jeugd en diversiteit.
- Ronde 2 en 3 waren 'themarondes', waar telkens één thema van het online traject op tafel lag. Beide rondes waren gelijkaardig van aanpak maar verschilden qua inhoud en samenstelling aan de tafels.
- In ronde 4 werd gefocust op het formuleren van concrete aanbevelingen.
- Als orgelpunt verhuisden we naar de koepelzaal van het Parlement waar de deelnemers konden stemmen op de aanbevelingen en de minister nieuwsgierig klaar zat om de aanbevelingen in ontvangst te nemen.

RONDE 1: kennismaking met elkaar en benoemen van succesfactoren voor jeugd en diversiteit

Nadat iedereen plaats had genomen aan de tafels (plaatsen werden vooraf toegewezen om diversiteit aan de tafels te verzekeren), kregen de deelnemers ruimschoots de tijd om kennis te maken met elkaar. Eerst in duo's en vervolgens aan de tafels onderling. Vanuit persoonlijke verhalen die de kracht van de verbinding tussen jeugd en diversiteit illustreerden, werden succesfactoren, kernwaarden en – kwaliteiten voor de relatie tussen jeugd en diversiteit benoemd. De woordenwolk hieronder brengt in grote lijnen het resultaat van deze eerste ronde. De woordenwolk werd real-time verwerkt en in print verdeeld over de tafels zodat de deelnemers gedurende de rest van de dag konden teruggrijpen naar deze eerste 'contextualisering'.

RONDE 2 en 3: 'handen en voeten geven' aan de thema's uit het online-gedeelte van het Burgerkabinet

Zoals eerder al gezegd in dit verslag, werden er uit het online-gedeelte van het Burgerkabinet 14 clusters gefilterd. Voor de duidelijkheid herhalen we ze hier zoals ze ook op het forum werden gepresenteerd:

Themaronde 1: 14 thema's

1. SAMEN DINGEN DOEN (sporten, spelen, leren, dansen, muziek maken...)
2. GRAAG ALLES GEMIXT
3. WAAROM NIET GEWOON SAMEN-WERKEN?
4. DE JONGEREN ZELF CENTRAAL
5. LINK JEUGD(WERK) – ONDERWIJS, ZORG,...
6. BRUGGENBOUWERS/BRUGFIGUREN
7. ROL VAN MOEDERS/ouders
8. PRAKTISCHE ONDERSTEUNING
9. APARTE VERENIGINGEN VOOR SPECIEKE NODEN MAAR OOK SAMENWERKING
10. DE LEIDING OPGELEID?
11. IN MIJN BUURT, WIK OF STRAAT
12. GA INTERNATIONAL
13. COMMUNICATIE: ONBEKEND IS ONBEMIND
14. WAT IS LEEFTIJD?

De deelnemers werden aan tafels toegewezen en ook de 14 thema's werden over de 16 tafels verspreid (de twee meest populaire thema's uit het online-gedeelte werden dubbel behandeld) In een eerste themaronde werkte ze aan een verplicht thema.

In de tweede themaronde (en toen was het al namiddag) konden de deelnemers zelf een thema (en dus ook een tafel) kiezen en was er dus meteen ook een hersamenstelling van de tafels.

De uitwerking van de thema's gebeurde als volgt:

- Elk thema werd vooraf uitgewerkt op basis van het materiaal uit het online-gedeelte met een korte beschrijving van de cluster en een aantal citaten uit de online gesprekken. De thema's werden in A3 en A2-formaat over de tafels verspreid (willekeurig voorbeeld is thema 13 "Communicatie: onbekend is onbemind")

- De tafelbegeleider startte met kort te vertellen waar dit thema om draait en gaf enkele uitspraken hierover uit het online-gedeelte mee.
- Vervolgens werd er een kort groepsgesprek gehouden waarin deelnemers hun eerste reacties op dit thema konden uiten.
- In een volgende stap (en dit gebeurde ook door middel van een template) gingen deelnemers de gewenste situatie vanuit dit thema omschrijven.
- De laatste stap was dan de uitwerking van die gewenste situatie door middel van zeven ondersteunende insteken (waaruit men zelf enkele insteken kon selecteren). De template hieronder schetst deze aanpak:

- Na elke themaronde kregen de deelnemers de kans om het werk van hun collega's te bekijken en te verrijken of te waarderen. Flappen werden aan de muur of aan panelen gehangen en iedereen had vrijuit de tijd en ruimte om het materiaal te onderzoeken.

Na de eerste themaronde deed iedereen dat vanuit het eigen blikveld of de eigen ervaring. Na de tweede themaronde wisselden de deelnemers elkaars blik en perspectief en gingen vanuit de specificiteit van de andere, de flappen aan de muur bekijken, verrijken, waarderen...

In de bijlage is het volledige uitgeschreven verslag van al deze flappen opgenomen, dus 14 thema's (waarvan 2 door twee groepjes uitgewerkt) en dat voor twee rondes. In hoofdstuk 5 brengen we onder resultaten en conclusies enkele opvallende inzichten, ideeën en visies uit deze tweede en derde ronde naar voor.

Na de lunch en voor ronde 3 was er een korte energyzer, waarbij de deelnemers door de zaal stapten op muziek en korte gesprekjes aanknoopten. Er ontstond daarbij nog een ontroerend moment toen de techniek het liet afweten en Rania, één van de deelnemers met veel talent, spontaan begon te zingen. Zie:

https://Twitter.com/ArnoldWitt_berg/status/728552002284834820

RONDE 4: aanbevelingen formuleren

Deelnemers waren ondertussen helemaal ondergedompeld in het thema en hoewel de dag al ver gevorderd was, stond iedereen op dit moment helemaal op scherp. Het ideale moment om vanuit al dat materiaal, indrukken, inzichten, gevoelens... de focus te leggen op wat dan echt belangrijk is, op wat zeker moeten worden 'vastgepakt' door beleid, jeugdorganisaties, burgers en jongeren zelf om die brug tussen jongeren verder te bouwen.

De deelnemers werden terug aan de oorspronkelijke tafels verwacht waar ze de gelegenheid kregen om alles wat er in hun hoofd zat, op tafel te leggen. Op basis van dat materiaal werden aanbevelingen geformuleerd. Er werd duidelijk op 'gehamerd' dat aanbevelingen er niet enkel zijn voor het Vlaamse beleid of voor anderen overheden maar dat ook burgers en jongeren en ook (jeugd)organisaties en andere partners hier stappen in kunnen zetten. De opdracht werd ondersteund door o.a. volgende vragen:

Elke tafel formuleerde enkele aanbevelingen. Aan het einde van deze ronde werd er gevraagd om per tafel één aanbeveling te selecteren die men in de volgende ronde persoonlijk aan de minister wilde overbrengen.

In de laatste stap werden alle deelnemers verzameld in het half rond. Daar kregen de deelnemers de kans om de aanbeveling die hun tafel had gekozen kort voor te stellen en op alle voorgestelde aanbevelingen te stemmen (met de echte stemknopjes van de parlementsleden). 'Ja' betekende: 'dit zit goed, dit geeft energie, hier ga ik mee akkoord, dit is relevant en belangrijk', 'onthouding' betekende: 'ik ben niet tegen maar dit doet me weinig, dit heeft voor mij geen prioriteit, 'neen' betekende: 'hier ga ik niet in mee.

De aanbeveling met de meeste stemmen werd er nog even kort uitgelicht en de minister gaf zijn eerste enthousiaste reactie op de aanbevelingen die in het half rond werden voorgesteld.

In de bijlagen werden alle aanbevelingen per tafel opgesomd. De aanbevelingen die nadien aan de minister werden overgebracht, staan in vetjes. De aanbeveling die het meeste 'bijval' kreeg d.m.v. de stemknopjes maar ook door een oorverdovend applaus werd onthaald, was het volgende:

Om het wereldbeeld van jongeren
te verruimen door eurocentrisme te
vermijden in jongerencontext:
onderwijs en jeugdwerk

Alle 16 aanbevelingen

Om het wereldbeeld van jongeren te verruimen door eurocentrisme te vermijden in jongerencontext: onderwijs en jeugdwerk.

BURGERKABINET
www.burgerkabinet.be
#Burgerkabinet

Investeren in verschillende soorten brugfiguren om communicatie te bevorderen en initiatieven van jongeren een draagvlak te geven door ondersteunend kader te creëren.

BURGERKABINET
www.burgerkabinet.be
#Burgerkabinet

Een erkenning voor lokale bruggenbouwer. Hij of zij kent de jongeren en de organisaties en brengt ze actief met elkaar in contact.

BURGERKABINET
www.burgerkabinet.be
#Burgerkabinet

Tweesporenbeleid door:
- erkenning specifieke identiteiten
- integratie in algemene werking

BURGERKABINET
www.burgerkabinet.be
#Burgerkabinet

Om te investeren in sleutelfiguren / vertrouwenspersonen zodat zij als contactpersoon kunnen dienen binnen het lokale aanbod voor de jeugd.

BURGERKABINET
www.burgerkabinet.be
#Burgerkabinet

De meerwaarde van het jeugdwerk in de kijker zetten om verbindingen te leggen tussen jeugdorganisaties onderling en de samenleving in het algemeen.

BURGERKABINET
www.burgerkabinet.be
#Burgerkabinet

Een online platform voor jeugdorganisaties, sectoroverschrijdend zodat ze vlot bereikbaar zijn en elkaar kunnen vinden.

BURGERKABINET
www.burgerkabinet.be
#Burgerkabinet

Positieve beeldvorming rond diversiteit stimuleren in de media.

BURGERKABINET
www.burgerkabinet.be
#Burgerkabinet

Ondersteun, inhoudelijk en financieel, naast organisaties ook netwerken over de domeinen heen om de diversiteit te verhogen.

BURGERKABINET
www.burgerkabinet.be
#Burgerkabinet

Eenvoudige, positieve communicatie

- forum: ervaringen delen
- sociale media
- centraal e-platform

BURGERKABINET
www.burgerkabinet.be
#Burgerkabinet

Dat jongeren uit het jeugdwerk zelf laagdrempelig multiculturele festiviteiten kunnen organiseren.

BURGERKABINET
www.burgerkabinet.be
#Burgerkabinet

Minder geld voor eindeloze discussies en ingewikkelde administratieve procedures. Hierdoor creëer je meer geld voor jeugdwerking.

BURGERKABINET
www.burgerkabinet.be
#Burgerkabinet

Streven naar het weerspiegelen van de stad/het dorp in de jeugdbewegingen.

BURGERKABINET
www.burgerkabinet.be
#Burgerkabinet

Jongerenparticipatie: echt meebeslissen - beslissingsrecht; mening inspraak; eigen werkingsbudget; verankeren in beleid.

BURGERKABINET
www.burgerkabinet.be
#Burgerkabinet

Administratieve vereenvoudiging voor doelgroep-specifieke noden.

BURGERKABINET
www.burgerkabinet.be
#Burgerkabinet

BURGERKABINET
www.burgerkabinet.be
#Burgerkabinet

Dat er diversiteitstrainingen georganiseerd worden voor jeugdwerkers om meer inzichten te krijgen in de leefwereld van jongeren in al hun diversiteit.

Deze mooie dag en even mooie periode werd afgesloten door een pittig concertje van Coyote Melon omringd door blijde mensen, een hapje en een drankje.

5 RESULTATEN EN CONCLUSIES

Het belangrijkste resultaat en de meest frappante conclusie van dit Burgerkabinet, was meteen ook het uitgangspunt van dit Burgerkabinet, nl. de jongere (zelf) en diversiteit (in al zijn vormen). En dat maakte dit Burgerkabinet écht uniek en van daaruit ook ‘relevant’ want:

- de jongeren (ook jongeren die dat voordien nooit deden...) namen het woord én namen initiatief.
- de jongeren luisterden naar en gingen in gesprek met anderen (dus ook met volwassenen).
- de jongeren maakten volop gebruik van de diversiteit en genoten daar ook volop van.
- de jongeren leerden andere mensen en dus andere meningen kennen.
- de energie van iedereen werd doorgegeven en maakte dat diversiteit écht rijkdom werd.

#Burgerkabinet laat 1 ding zien: diverse jongeren willen zich positief inzetten voor maatschappij

Hieronder vind je een samenvatting van het materiaal van het Burgerkabinet live (de volledige output werd opgenomen in de bijlagen), waarbij verder gewerkt is op het materiaal van het onlineproces.

Aanbevelingen die aan de minister werden gepresenteerd (één per tafel), vind je in **vet gedrukt**. We geven ter aanvulling en/of illustratie ook telkens een greep uit de ideeën die geformuleerd zijn in de eerdere rondes van het Burgerkabinet Live en in op het onlineforum.

5.1 OVER BRUGFIGUREN, ROLMODELLEN, VERTROUWENSPERSONEN

De Burgerkabinetsmedewerkers zetten heel duidelijk ‘mensen’ in the picture om de relatie tussen jeugd en diversiteit te ‘upgraden’, eerder dan structuren, instrumenten, wetten en regels. De jongere wordt hierbij ook niet als een ‘geïsoleerd’ fenomeen gezien maar contexten als gezin, school, vrienden, vrije tijd... worden volop meegenomen.

Er kwamen dan ook heel wat voorstellen om te werken met ‘tussenpersonen’, met name sleutelfiguren, bruggenbouwers, nieuwkomers, coaches, buddy’s, vertrouwenspersonen,... die linken leggen, vertrouwen wekken, verbindingen maken, bemiddelen en/of –letterlijke én figuurlijke - bruggen bouwen.

Deze ‘bruggen bouwers’ kunnen jongeren zelf zijn, leerkrachten, jeugdconsulenten, straathoekwerkers, maar ook vrijwilligers die hun netwerk willen inzetten en mensen en organisaties verbinden. Concreet kunnen ze verschillende taken of rollen op zich nemen: zij kunnen tolken (bv. door nieuwkomers om zo ouders te betrekken bij jeugdwerking en scholen), een communicatiepunt vormen (binnen de lokale gemeenschap, ondersteund door de jeugddienst), initiatieven van jongeren draagvlak geven,...

Investeer in verschillende soorten brugfiguren om communicatie te bevorderen en initiatieven van jongeren een draagvlak te geven door ondersteunend kader te creëren.

Er wordt hierbij gerefereerd naar bruggen tussen (groepen) jongeren, maar ook tussen ouders, tussen jongeren en ouders, tussen jongeren en (aanbod van) organisaties, tussen organisaties onderling, tussen sectoren en beleidsdomeinen (onderwijs, welzijn, jeugd, sport, cultuur,...), ...

Investeer in sleutelfiguren/vertrouwenspersonen zodat zij als contactpersoon kunnen dienen binnen het lokale aanbod voor de jeugd.

Het wordt belangrijk geacht deze te erkennen in hun rol. Verder wordt er ook gealludeerd op een goede opleiding (vb. stages) en het vertrekken vanuit pilootprojecten en goede voorbeelden.

Erken de lokale bruggebouwer: hij of zij kent de jongeren en de organisaties en brengt ze actief met elkaar in contact.

Een greep uit de ideeën BK live?

- Ambassadeurs uit jeugdbeweging zelf
- Positieve rolmodellen van andere culturen
- Jongeren erkennen als brugfiguur voor eigen 'achterban'.
- 'Week van de brugfiguur'
- Jongeren de kans geven die rol zelf op te nemen en te ontwikkelen
- Brugfiguren moeten verschillende organisaties ondersteunen in het communiceren naar verschillende doelgroepen
- Overheid moet platform geven aan en luisteren naar brugfiguren, hen au serieux nemen.
- Beroepsgeheim respecteren
- Informatiekruispunt voor bruggebouwers
- Een duidelijk kader creëren waardoor brugfiguren erkend worden in hun rol
- Bemiddelaar over domeinen heen (buddy) + vorming van bemiddelaar.
- Tandemwerking als voorbeeld.
- Culturele ontmoetingen tussen KSO, BSO, ASO, TSO, BuSO + verhoging cultureel aanbod.
- Buddy, coach,...
- Pilootprojecten
- Good practices > uit studiebezoeken
- Tandemwerking als voorbeeld

Wat werd hier online nog over gezegd?

- Laat verschillende jeugdverenigingen zichzelf voorstellen in OKAN-klassen en koppel hier een buddysysteem aan. Laat geïnteresseerde jongeren kennis maken met leden en hen mee op sleeptouw nemen.
- De stap om naar een jeugdvereniging te gaan is vaak te groot, maar als de jongeren iemand al wat beter kennen die hier naartoe gaat, zullen ze makkelijker aansluiting vinden en de stap toch zetten. Helemaal mee eens! In dit verhaal moet er voldoende ruimte zijn voor het ouderwetse 'straathoekwerk' dat ik om budgettaire redenen te vaak zie verdwijnen.

5.2 CORRECTE EN POSITIEVE BEELDVORMING OVER DIVERSITEIT EN JEUGDWERK

De aanbeveling uit dit Burgerkabinet die het meeste steun kreeg bij de stemming in het halfroond, raakt een scherp kantje...

Verruim het wereldbeeld van jongeren door eurocentrisme te vermijden in jongerencontext, nl. onderwijs en jeugdwerk

Hier worden dus het onderwijs en het jeugdwerk aangehaald als dé plaatsen waar die contextverbreding moet ingeplugd worden, zodat de blik, het wereldbeeld van jongeren verruimd wordt.

Ook de media hebben hierin een belangrijke rol te spelen. Zo wordt er zendtijd en ondersteuning gevraagd voor reportages voor en door jongeren met verschillende achtergronden die een positief verhaal vormen. Je kan maar oogsten, wat je zaait; positieve beeldvorming biedt meer kansen.

Daarnaast wordt ook een oproep gedaan iedereen om via de sociale media het nieuws objectiever te delen en de meerwaarde van diversiteit zichtbaarder te maken.

Stimuleer de positieve beeldvorming rond diversiteit in de media.

Er wordt ook opgeroepen om creatief te gaan zoeken naar niet-traditionele kanalen om jeugdwerking te promoten bij een ruimere doelgroep.

Een greep uit de ideeën BK live?

- Succesverhalen in de media brengen (cfr. Cultuuritems in het nieuws).
- Verschillende brillen of focussen gebruiken (niet alleen de Westerse).
- Positieve beeldvorming in de media én op school.
- Verschillende culturen/groepen laten ervaren bv. een dag meelopen in een BUSO-school.
- Afdeling in de kijker zetten bv. volledig inclusieve scoutsgroep.
- Verschillen als kracht en niet als obstakel tonen.
- Digitaal platform met huidige initiatieven 'best practices'
- Positieve beeldvorming: jongeren kunnen iets!
- Award of label voor school of organisatie die uitblinken in samenwerking
- Jeugdwerking in lerarenopleiding
- Blog met succesverhalen
- Landen bezoeken: uitwisseling – bij een lokaal gezin slapen
- Onderdompelen in een andere cultuur/ander land om te ervaren hoe het is om in een andere cultuur terecht te komen

Wat werd hier online nog over gezegd?

- Met een kabinet dat zowel jeugd, cultuur als media in handen heeft, hebben we een optimale én unieke setting om daarmee aan de slag te gaan. Jongerencultuur swingt de pan uit, maar krijgt nauwelijks de kans om zich aan een groter publiek te tonen. Meer toegankelijkheid richting verschillende vormen van rationale media kan niet enkel een springplank zijn voor jonge makers binnen een brede waaier aan disciplines, maar ook een inspiratiebron en een voedingsbodem voor zij die aspireren artistiek expressief aan de slag te gaan. Dit idee moet/kan nog meer geconcretiseerd worden, maar het is stof tot nadenken waaraan ik graag deelneem als jeugdwerker en jonge artiest." Ik zelf zou graag meer bruggen zien tussen het domein 'jeugd' en cultuur, onderwijs, werk. Meer draagvlak en geloof in de kracht en de maatschappelijke impact van de jeugdsector. Ruimere bekendheid van de diverse vormen van jeugdwerk. (...). Meer zichtbaarheid voor superdivers jeugdwerk.

5.3 TONEN WAT WE (MEKAAR) TE BIEDEN HEBBEN

Zet de meerwaarde van het jeugdwerk in de kijker om verbindingen te leggen tussen jeugdorganisaties onderling en de samenleving in het algemeen.

Het Burgerkabinet gaf zelf enkele suggesties over de manier waarop het boeiende aanbod van het jeugdwerk beter tot bij 'de klant' kan geraken. Zo wordt er gepleit voor een lokale (gemeentelijke) 'jeugdbeurs' waar het volledige jeugdaanbod (cultuur, sport, verenigingen) wordt voorgesteld of een jeugdwerkmart (op de Dag van de Jeugdbeweging?) op iedere school waarbij 'alle' jeugdwerkingen vertegenwoordigd zijn. Op die manier wordt een divers aanbod bij diverse doelgroepen bekend. Een andere mogelijkheid is een laagdrempelig, overkoepelend en meertalig platform voor zowel jongeren als ouders met het brede aanbod binnen cultuur en sport.

Een greep uit de ideeën BK live?

- Jeugdbewegingen bekend maken bij iedereen
- Jeugdbeweging voorstellen bij andere doelgroepen
- Beurs/markt: elkaar leren kennen/uitwisselen.
- Dag van de jeugd – jeugdwerk
- Nationale feestdag Jeugd (met verlof!)
- Plaatsen creëren van ontmoeting (bv. Jeugdmarkt)
- Events over beleidsdomeinen heen

Wat werd hier online nog over gezegd?

- Toen ik nog lang geleden in de jeugdbeweging zat, werd er jaarlijks op de Hoge Rielen een 'Dag van Jan en alleman' georganiseerd. Een dag voor alle jeugdbewegingen waarop allerlei leuke spelen en andere activiteiten georganiseerd werden. Was altijd héél plezant en je kwam er leiding en leden van andere jeugdbewegingen van over het hele land tegen. Hoog tijd om dit opnieuw te organiseren.
- Een online platform maken zorgt voor gemakkelijke onderlinge connectiviteit tussen jeugd, jeugdbewegingen, organisaties, overheid, enz. ... daarop worden verschillende activiteiten, workshops, enz. ... aangeboden, organisaties kunnen hun diensten / mogelijkheden / events / plaats / ruimtes / voorwerpen ... duidelijk aanbieden.(...)
- Ofwel speeddating onder alle leden en leiding, om elkaar te leren kennen. Wie weet bloeit er wat. Ofwel speeddating om visie en waarden van elke vereniging te delen met de anderen. Op die manier bruggen slaan. Wat zijn grote verschillen/ gelijkenissen? Waar kan er overeen gekomen worden? (...)

5.4 DE OVERHEID ALS VOORBEELD ÉN FACILITATOR

Het spreekt voor zich dat ook het Burgerkabinet voor veel noden naar de overheid kijkt. Maar ze heeft toch enkele heel specifieke suggesties en vragen. Zo verwacht het Burgerkabinet van de overheid dat ze zelf het goede voorbeeld geeft als het over diversiteit gaat... Een instrument zou kunnen zijn om een soort van 'jeugdbeleidstoets' te introduceren op de verscheidene beleidsniveaus zodat de betrokkenheid van jongeren vergroot kan worden.

Een andere specifieke aanbeveling voor de overheid is de administratieve rompslomp te verminderen en minder rigide te maken, zodat meer initiatieven zich makkelijker kunnen ontplooiën.

Administratieve vereenvoudiging voor doelgroep-specifieke noden

Het Burgerkabinet pleit dus duidelijk en uitdrukkelijk voor verdere administratieve vereenvoudiging. Dat creëert meer tijd voor het eigenlijk jeugdwerk. Ideeën om op te werken zijn o.a. gebruik van subsidieformulieren waar de basisgegevens reeds op ingevuld zijn, BTW voor jeugthuizen afschaffen,

toegankelijke online websites en platformen, gelijke verloning voor animatoren binnen gemengde (ao met beperking...) speelpleinwerkingen in Vlaanderen.

Ook als het om middelen gaat, wordt er naar de overheid gekeken. Het Burgerkabinet heeft duidelijk bedenkingen bij de manier waarop er met de middelen wordt omgegaan

Spendeer minder geld aan eindeloze discussies en ingewikkelde administratieve procedures maar voorzie meer middelen voor jeugdwerking.

Er zijn specifieke suggesties voor de besteding van de middelen zoals budget voor de begeleiding van jongeren met een beperking (zodat ze meer slaagkansen krijgen in de maatschappij en de diversiteit wordt verhoogd), rekening houden met de beperkte omvang van sommige minderheidsgroepen bij het opmaken van de voorwaarden van de subsidiëring en structurele samenwerking stimuleren tussen het jeugdwerk door specifieke subsidies.

Een uitdagend voorstel is 'de experimentele zelforganisatie', nl. middelen toewijzen aan jongeren zelf zodat ze zich kunnen organiseren rond iets wat hen bindt i.p.v. aan te sluiten bij iets dat al bestaat. Het resultaat hiervan is een vernieuwd, bottom-up verkregen aanbod.

Een greep uit de ideeën BK live?

- Meer eenvoudige, flexibele en bereikbare administratie
- Meer oog voor proces, minder cijfer en outputgericht
- Website/app met algemene info op maat van jongeren
- Administratieve vereenvoudiging op Vlaams en lokaal niveau
- Manieren zoeken om engagement te belonen
- Rol voor jeugddienst en Schepen van Jeugd om samenwerking te stimuleren
- Voldoende middelen!
- Eén centraal punt dat bereikbaar is
- Samenwerking belonen via subsidiereglement (reglement = tool, geen doel)
- Coördinerende rol voor jeugddienst
- Financiële ondersteuning van spontane initiatieven
- Subsidie/premie voor verenigingen/initiatieven die bijdragen aan meer maatschappelijke/culturele diversiteit (verschillende soorten muziek, sport, ...) > projectoproep
- Professionele ondersteuning (van vrijwilligers) => budget
- Juiste voorwaarden creëren: er is een zaadje, wij zorgen voor zon en water
- Oprechte interesse en betrokkenheid overheid

Wat werd hier online nog over gezegd?

- Begeleid de overheidsinstanties en gemeenten om de administratie te verminderen voor jeugdbewegingen. De immense aanvraagformulieren voor kleine evenementen, de fiscale attesten die handmatig moeten ingevuld worden door de leiding, de formulieren voor het bekomen van subsidies,... Dit kan allemaal veel eenvoudiger! Stimuleer de digitale verwerking van dergelijke documenten die milieuvriendelijker, gemakkelijker en tijdsbesparend is!
- Een te groot aantal gemeentebesturen is echter nog niet zover. Diversiteit van jeugdwerkvormen past niet in hun subsidiereglement. Men plakt graag etiketten of labels, en dat kan nu eenmaal niet altijd. Nog teveel leuke en inspirerende jeugdorganisaties vallen daardoor uit de boot en missen groeikansen en ondersteuning. Hier moet absoluut iets aan gedaan worden. Een ministeriële richtlijn aan de gemeenten?

5.5 JONGERENPARTICIPATIE

Zet de jongeren zelf centraal en ondersteun, stimuleer hen om zelf initiatief te nemen; was een veel gehoorde opmerking in het Burgerkabinet.

Veranker jongerenparticipatie (mening geven en echt meebeslissen) in het beleid en zorg voor een eigen werkingsbudget.

Een andere tafel formuleerde het als volgt: *“Participatie door jongeren kan ook vanuit het lokale niveau georganiseerd worden: signalen van jongeren moeten op het juiste niveau terecht komen om ze op die manier te kunnen kanaliseren naar de minister.”*

Maak het mogelijk dat jongeren uit het jeugdwerk zelf laagdrempelige multiculturele festiviteiten kunnen organiseren.

Een greep uit de ideeën BK live?

- Ga naar jongeren zelf
- Jongeren dragen initiatieven zelf uit
- Laat jongere zelf initiatieven ontwikkelen, in een niet te strikt kader
- Meer gewicht voor jongeren, jeugdraad, eigen budget
- Geef jongeren letterlijk en figuurlijk ruimte
- Laten vertrekken vanuit jongeren + overheid

Wat werd hier online nog over gezegd?

- Voor velen is jeugdwerk een ver-van-mijn-bed-show. Het zou kunnen helpen om naar de mensen die we meer willen betrekken toe te gaan. Vraag ze wat ze interesseert, luister naar hun vragen en behoeften, laat ze iets organiseren ipv zelf iets te organiseren en ze uit te nodigen. (...). Meer tweerichtingsverkeer, deelnemen ipv dat zij 'aansluiten'. Geef hen verantwoordelijkheid, geef hen middelen.
- Het komt telkens terug. We moeten praten 'met' de jongeren en niet 'over' hen. Maar dat lijkt niet altijd zo goed te lukken. De recente terreur in ons land illustreert dit opnieuw, en gezien de problematiek op een erg pijnlijk manier. Allerlei onderzoeken, rapporten en mediaverslagen gaan over Molenbeek en Schaarbeek. Maar hoeveel is er oprecht gepraat met de mensen in de geïsoleerde buurten? Wordt er echt met de jongeren gepraat? Kennen wij hun verhaal echt?
- (...) Ik stel voor een jeugdorganisatie op te richten die niets anders doet. Of misschien bestaat die al, zoals de Vlaamse Jeugdraad. Maar ik wil meer. Het moet meer naar buiten komen. Het moet meer bekendheid genieten. Het moet alle dagen op radio en TV. Korter op de bal kunnen spelen. Alle kinderen en jongeren moeten hun ei kwijt kunnen. Nog veel meer de signaalfunctie opnemen. Meer ernstig genomen worden door beleidsmakers van alle niveaus (ook lokaal).

5.6 CREËER FYSIEKE OF DIGITALE ONTMOETINGSRUIMTE OM ERVARINGEN TE DELEN, TE LEREN EN INSPRAAK TE HEBBEN

Jongeren zien ontmoeting onderling als de 'school of life'! Heel wat Burgerkabinetsmedewerkers hadden ideeën over hoe meer ontmoeting realiseren, fysiek en/of digitaal.

Er wordt gedacht aan jaarlijkse bijeenkomsten met een representatieve groep jongeren per gemeente, interculturele dagen voor ouders en jongeren met verscheidene achtergronden als pilootproject, een Dag van de Jeugd als Nationale Feestdag maar ook co-workingplaces en ontmoetingsplaatsen zoals parken, barbecues, speelstraten, wijkhuizen, speelpleinen. Men wil hiermee vooral inspraak creëren, elkaar beter leren kennen, samenwerking en ontmoeting stimuleren, een eenheidsgevoel genereren, ervaringen te delen, ruimte voor jongeren vormen...

Maar ook samen aan kunst doen kan een katalysator zijn: “door hen meer naar kunst te laten gaan, leren ze een mening te vormen, kritischer te worden en durven ze meer te spreken.”

Een onlineplatform voor jeugdorganisaties, sectoroverschrijdend zodat ze vlot bereikbaar zijn en elkaar kunnen vinden.

Een greep uit de ideeën BK live?

- Geef jongeren letterlijk en figuurlijk ruimte.
- Ontmoetingsplaatsen inrichten door de overheid
- Facebook van een gemeente, een straat...
- Digitaal platform, een overkoepelende database...
- In de openbare ruimte plaats voorzien voor diverse jongeren (bank, park, BBQ,...)
- Rol sociale media: platform om ervaringen te delen...
- Uitgebreide sectoroverschrijdende sociale kaart zowel op lokaal als Vlaams niveau (ook jeugdwerk)
- Jeugdmarkt voor jeugdwerk/jeugdbewegingen + jeugdmarkt voor alle jongeren > met eten en drinken :-)

Wat werd hier online nog over gezegd?

- Hedendaags maken de jongeren gebruik van de sociale media, de jeugdbewegingen kunnen meer gebruik maken van de sociale media zoals: Facebook, Twitter en Instagram om de jongeren meer naar zich toe te trekken. Ze kunnen meer publicaties doen over de activiteiten die ze zullen organiseren.
- Een site waarbij er per gemeente geordend een lijst is met alle activiteiten gesorteerd op leeftijd en met een beschrijving van de activiteit. Ook in de scholen moet er meer gericht worden naar deze activiteiten zodat je ook meer kan afspreken met schoolgenoten, de school weet ook beter welke activiteiten er in het karakter in het merendeel van hun leerlingen zit. Informatie zal ook beter bij kinderen en jongeren komen.

5.7 HET LOKALE NIVEAU IS HET NIVEAU VAN DE JONGEREN!

Streef naar een weerspiegeling van stad of dorp in de jeugdbeweging!

Het Burgerkabinet is een duidelijk fan van alles wat er op lokaal niveau gebeurt en kan gebeuren want er zijn heel wat ideeën om steden en gemeenten nog meer te engageren om mee kleur te brengen bij de jeugd...

Zo heeft men het over de rol van jeugdconsulenten/jeugddiensten in de gemeenten als aanspreekpunt ‘dichtbij’ voor jeugdverenigingen en als rechtstreekse lijn naar de schepen van jeugd maar ook om lokale verenigingen te ondersteunen op administratief vlak en vorming over diversiteit aan te bieden.

Hierboven hadden we het ook al over de stad en gemeente als belangrijke opstap op vlak van jongerenparticipatie. Hier moet jeugdparticipatie echt verankerd worden!

Een greep uit de ideeën BK live?

- Lokaal professionals die inspireren, ondersteunen en enthousiasmeren in 1 functie
- Meer lokaal aanbod in de gemeenten
- Coördinerende rol gemeente
- Iedere gemeente moet investeren in verschillende brugfiguren om sterke verbindingen te leggen tussen jongeren en aanbod zodat ze de kans krijgen om hun interesse/talenten te ontwikkelen, hun stem te laten horen, plezier en succeservaringen te beleven en te beseffen dat ze hun plaats hebben in deze maatschappij waar ze goed voelen en thuis horen
- Buurtinitiatieven om elkaar te leren kennen: individuen en organisaties.
- Bij overlast mensen betrekken: dialoog voeren
  - Bv. Buurthuis, feest
  - In de ervaring staan
- Bv. wijkagent, jeugddienst, schepen van jeugd kunnen gesprek voeren, mensen uitnodigen om mee te doen
- Interculturele avond organiseren (iets eten, drinken, muziek dans, ...)

Wat werd hier online nog over gezegd?

- Organiseer 1 keer per jaar een feest met alle jeugdverenigingen van de wijk. Zodat je ook andere kinderen kunt ontmoeten buiten je vriendenkring.
- Laat jongeren elkaar ontmoeten in hun eigen buurt en laat hen op die manier hun eigen kwaliteiten ontdekken en inzetten bij anderen. Zo kan Louise bijvoorbeeld gitaar leren spelen door Abdul en kan Abdul op zijn beurt Vlaams leren koken door Louise. Elke jongere heeft zijn talenten en deze kunnen inzetten voor elkaar geeft veel voldoening.

5.8 OPLEIDING EN TRAINING

Het Burgerkabinet wil ook leren, veel leren... over diversiteit 😊.

Organiseer diversiteitstrainingen voor jeugdwerkers om meer inzichten te krijgen in de leefwereld van jongeren in al hun diversiteit.

Het pleidooi voor meer diversiteitstraining wordt ook breed gezien naar 'iedereen' waaronder jeugdwerkers, leiders, scholen/leerkrachten, jongeren zelf.

En wat wil het Burgerkabinet dan dat er bijgebracht wordt? Inzicht in hoe omgaan met verschillende leefwerelden, in hoe de dialoog tussen kinderen en jongeren over actuele thema's zoals radicalisering, racisme, solidariteit kan gestimuleerd worden, meer kennis over culturen waar we niets of minder over weten,...

Op welke manier kan dat gebeuren? In stages of uitwisselingen, vb. jongeren aanmoedigen om naar het buitenland te gaan en mensen van andere landen thuis te ontvangen. Maar ook een handige site met informatie over deze vormen, wordt voorgesteld.

Door ervarend te leren, het onbekende bemind maken, is plezierig.

Het Burgerkabinet sprak zich meer specifiek uit over diversiteitstrainingen maar ook de randvoorwaarden en de opleiding van begeleiders en animatoren tout court kwam uitgebreid aan bod.

Er is eerst en vooral het pleidooi om de animatorattesten op te maken in lijn met de Europese regelgeving en wordt er voorgesteld meer te werken met EVC's (elders verworven competenties) en met attesten met die verworven vaardigheden, een soort van statuut voor ervaringsdeskundigheid in het vrijwilligerswerk.

Een opvallend idee is om stages aan te bieden om straathoekwerkers te volgen en zo jongeren te engageren met meer straathoekwerkers als resultaat.

- Tonen aan jeugdorganisaties dat doven betrokken kunnen zijn
- Uitleggen hoe om te gaan met doven, holebi's, migranten,...
- Certificaat geven
- Begeleiders kunnen eigen ervaring deelnemer meenemen in leiding > diversiteit stroomt door van deelnemers naar begeleidersgroep
- Ouderparticipatie > tips en kennis doorgeven aan de leiding
- Leren met vallen en opstaan
- Iemand volgt vorming en geeft kennis en ervaring door een collega-leiders
- Vorming gratis en lokaal organiseren
- Interesse uitwisseling en vorming stimuleren
- Erkennen van EVC's, opgedaan in het jeugdwerk > Zorgen dat de interimkantoren, VDAB, ... meestappen in het verhaal

- Jeugdwerk wordt gedragen door vrijwillige animatoren of 'leiders' die zich willen inzetten voor leuke activiteiten en de organisatie van hun groep. Deze vrijwilligers hebben vaak geen enkele kennis over de leefwereld van kinderen in armoede. Kinderen in armoede maken vaak heftige dingen mee en worden zelden serieus genomen. De complexiteit en het gedrag dat hier mee gepaard gaat, gaat de draagkracht van vrijwilligers ver te boven. Bovendien kan vaak letterlijk geen tijd of ruimte voor gemaakt worden. Inclusie zorgt in dit geval voor nieuwe kwetsuren bij kinderen en armoede, en frustratie bij animatoren.
- Meer mogelijkheden tot het volgen van cursussen in het jeugdwerk. Thema's als diversiteit, racisme, autisme, ADHD en dergelijke komen in jeugdbewegingen vaak aan bod. Ook al worden deze thema's behandeld in de animatorcursus, toch is er nood aan om blijvend informatie te verschaffen over deze onderwerpen. Het helpt de leiding om beter om te kunnen gaan met 'moeilijke' kinderen of lastige situaties. Jaarlijks één of twee sessies organiseren op lokaal niveau zou het jeugdwerk helpen om hun kwaliteit op te krikken. Ervaring is een goede leermeester, maar met de juiste kennis ben je zekerder van je stuk en weet je hoe je moet op treden.

5.9 SAMENWERKING !

Het kon, en sowieso terecht, niet wegblijven uit de aanbevelingen van het Burgerkabinet! Het grote woord: samenwerking. Maar waar gaat het dan precies om volgens de Burgerkabinetsmedewerkers?

Een voorwaarde voor samenwerking is het wegwerken van drempels, vb. tussen jeugd en nieuwkomers en tussen jeugdwerkorganisaties onderling. Drempels kunnen worden verlaagd of weggewerkt door de administratie te vergemakkelijken, het subsidiekader aan te passen, meer personeel te voorzien, te werken aan inburgering.

De wil om samen te werken en samen dingen te doen is er zeker; het kader om dat te ondersteunen en te stimuleren, kan gecreëerd worden via een subsidiëringsreglement maar zeker ook door de verbindende actoren die al bestaan te erkennen en te ondersteunen.

Ondersteun, inhoudelijk en financieel, naast organisaties ook netwerken over de domeinen heen om de diversiteit te verhogen.

Een greep uit de ideeën BK live?

- Samen dingen doen bv. sport is universeel, met nieuwkomers activiteiten doen
- Kunst als belangrijk deel: leg daar een blok klei
- Het begint met elkaar te leren kennen: bv. diverse groepen stellen zich aan elkaar voor.
- Lokale initiatieven uitbreiden bv. rond theater, nieuwe artistieke activiteiten
- Aanpak KSO doortrekken naar ASO (van elkaar leren door samen dingen te doen)
- Event organiseren waarbij ervaringen kunnen worden uitgewisseld
- Inspirerende voorbeelden leren kennen en zelf toepassen bv. niet betalen, wel verhalen
- Uitwisselen via dans
- Meeloopdag
- Gemeenschappelijke leiding voor 2 verschillende jeugdverenigingen (= bestaande goede praktijk)
- Werken met andere doelgroepen = verrijking, verhoogt kwaliteit van leiding geven.
- Jeugdvereniging kennis laten maken met een doelgroep en van daaruit samenwerking opstarten > vertrekken vanuit dialoog
- Uitgebreide sociale kaart zowel op Vlaams als lokaal niveau (m.i.v. jeugdwerk)

Wat werd hier online nog over gezegd?

- (...) We moeten platforms gaan creëren waar bestaande verenigen hun expertise kunnen uitwisselen met organisaties die juist wel Belgen met andere roots bereikt. Ipv. naast elkaar te spelen kunnen deze bepaalde projecten samen uitwerken (kampen, speelmomenten) dit helpt om elkaar te ontmoeten. Ongetwijfeld zullen er hier spanningen zijn, maar met de juiste begeleiding kan dit een van de antwoorden zijn van jongeren in Vlaanderen voor wie Superdiversiteit een Realiteit is. Voor hen telt maar een ding leer ons SAMENLEVEN en dit start volgens mij met samenspelen, samen lachen en samen bruggen bouwen.
- Verschillende scholen van verschillende steden aan sportkampioenschappen laten meedoen. Zo kunnen alle jongeren van verschillende plaatsen elkaar ontmoeten.
- Sla bruggen tussen verschillende jeugdwerkorganisaties die een selecte/beperkt diverse groep jongeren aantrekken.

5.10 INCLUSIEF ÉN/OF DOELGROEPSPECIEK?

In het Burgerkabinet zijn de mening verdeeld: of er nu een compleet inclusief jeugdbeleid moet worden gestimuleerd of dat er eerder doelgroepgericht moet worden gewerkt. Heel wat stemmen gaan voor een én/én verhaal.

Werk aan een tweesporenbeleid door de erkenning van specifieke entiteiten en de integratie in de algemene werking.

Zij stellen dat er moet gezorgd worden voor de verhoging van de diversiteit in de reguliere werkingen en dat daarnaast doelgroepenverenigingen voor jongeren met specifieke noden en wensen

noodzakelijk blijven. Beide werkingen zien elkaar als partners, werken ook bij voorkeur samen en versterken elkaar door vorming, wordt aangegeven.

Toch gaan er ook enkele duidelijk stemmen op voor een zuiver inclusief jeugdwerk: *het jeugdwerk is een weerspiegeling van de maatschappij. Een inclusieve maatschappij veronderstelt inclusief jeugdwerk.*

Een greep uit de ideeën BK live?

- Nood aan goede voorbeelden van alles gemixt bv. met kinderen en jongeren met en zonder beperking
- Van passieve openheid gaan naar actieve openheid bv. door ouders en leden rechtstreeks aan te spreken
- Aparte werking kan als opstap naar een gemixte werking (geen toeleidingsverhaal!)
- Vertrekken vanuit gelijkenissen in plaats van verschillen
- Zo ver mogelijk een inclusief aanbod, telkens verder
- Inclusieve samenleving = inclusief jeugdwerk

Wat werd hier online nog over gezegd?

- Ik ben absoluut voorstander van een volstrekt inclusief jeugdwerk. Iedereen zou in elke ondersteunde organisatie onvoorwaardelijk welkom moeten zijn. Het oprichten van aparte werkingen is niet meer of minder dan zeggen: hier ben je niet helemaal welkom, maar we hebben iets anders voor jou. Ik denk dat we deze piste echt moeten verlaten. En ja, dat is niet gemakkelijk en vraagt veel energie, maar alle kinderen zijn dat waard! Mij lijkt dit een basisvoorwaarde voor ondersteuning door een overheid die echt werk wil maken van inclusie. (Dus niet iets waar je iets extra voor moet krijgen om even weloverwogen en gemeend kort door de bocht te gaan).
- Er zijn al goede voorbeelden actief. Oostende heeft een inclusiecoach in dienst die als brugfiguur dient om jongeren met een beperking in het (reguliere) jeugdwerk te betrekken. Extra troef is dat hij zelf een beperking heeft. Hij kan deze dus positief inzetten om anderen te bereiken. Verbondenheid & tolerantie worden zo sneller gestimuleerd. Leuk van Stad Oostende dat ze diversiteit ook in het personeel doortrekken.

6 BIJLAGE 1: THEMARONDES BURGERKABINET LIVE

THEMA: SAMEN DINGEN DOEN		Tabelnummer: 1.1	Vlaanderen Provincie	BURGERKABINET Samen dingen doen
Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu? Normalisering van diversiteit (niemand kijkt nog raar op) > Focus beeldvorming > focus op activiteit i.p.v. diversiteit Praktische drempels wegnemen "Verplichte" activiteiten - school overschrijdend (betaalbaar/gratis) Jeugdbewegingen: bekend bij iedereen, divers aanbod met focus op interesse, neutraler Meer politieke kennis/interesse bij jongeren - leren op school/in jeugdwerk				
Informeren - Informeren en betrekken van mensen buiten jeugdwerking > begrip creëren bv.: gratis toegang concert (Werchter), samen activiteiten doen - Op jonge leeftijd informeren over diverse groep bv. mini-cursus gebarentaal - Succesverhalen in de media brengen (of cultuuritems in het nieuws) - verschillende kanalen sociale media, mails, filmpjes	Enthousiasmeren - Activiteiten aanbieden die aansluiten bij de leefwereld van jongeren - Juiste communicatievorm - "In de huid kruipen van"	Aanmoedigen of belonen	Het goede voorbeeld geven - Bruggen bouwen vanuit organisaties > scholen... bv. vorming AFS > ook in scholen brengen - Samenwerking tussen organisaties moet gefaciliteerd worden > bottom-up - Financiële ondersteuning van spontane initiatieven - Buurtinitiatieven om elkaar te kennen - Zelf deelnemen	
Ondersteunen - Begeleider/brugfiguur/assistente - Verdraagzaamheid stimuleren (gas boetes) - Financiële ondersteuning > ook voor wachtlijsten - Administratieve vereenvoudiging - App on wheels ondersteunen	Inspireren / ambassadeurs - Jeugdbeweging voorstellen bij andere doelgroepen - Ambassadeurs uit jeugdbeweging zelf - Initiatie activiteiten via school, sport, jeugdbeweging, theater... - Inzetten van straathoekwerkers	Ervaren - Zelf ervaren		

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

Eenheid in diversiteit

Anders zijn wordt het nieuwe gewoon

Bewustzijn van de eigen identiteit

Aanvaarden van eigen identiteit

Kennis van j omgeving door te praten en te mogen praten en samen dingen te doen

Kennis van diversiteit in alle geledingen van de maatschappij

Burgerschap & Diverse groepen kennen + waarderen

Informeren

Proeven van de diversiteit in alle richtingen

Positiviteit in media

Verschillende brillen of focussen (niet alleen de westerse)

Enthousiasmeren

Positieve beeldvorming in de media en op school + initiatieven

Info omzetten in de praktijk, niet enkel in de boekjes

Aanmoedigen of belonen

Welkom heten

Financieel: kosten drukken door creatief te zijn

Het goede voorbeeld geven

Positieve rolmodellen van andere culturen

Ondersteunen

Fonds voor alle individuen / groepen (vorm van sponsoring) / vzw structuur / ondersteuning van initiatieven
uitwisseling
ondersteuning om initiatief te nemen
Aandacht voor gedreven en jong bestuur

Inspireren / ambassadeurs

Goede voorbeelden, niet alleen kommer en kwel

Ervaren

Verschillende culturen laten ervaren: bv.
Een dag in een BUSO school
Landen bezoeken: uitwisseling - bij een lokaal gezin slapen
De dag van de jeugdbeweging
Sport = universeel met nieuwkomers
activiteiten doen
Kunst als belangrijk deel: leg daar een

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

Nieuwe culturen leren kennen door ervaringen uit te wisselen.
Versillen als kracht en niet als obstakel.
Met diverse mensen praten i.p.v. over. Hun verhalen in iets creatief gieten.
Verschillende activiteiten samenbrengen.

Activiteiten aanbesteden op basis van interesse – laagdrempelig.
Workshop: Vb. Muziek om jongeren samen te brengen.
Meer lokaal aanbod – gemeente.
Kennismaking met breed gamma aan buitenactiviteiten v.b. muziektenen.
Culturele ontmoetingen tussen KSO, BSO, ASO, TSO, BuSO + verhoging cultureel aanbod.

Informeren

Diverse groepen stellen zich aan elkaar voor => Nieuwe organisatie die dit organiseren: v.b. Kleurrijk Maasmechelen.
Persoonlijk:
Sociale media
Straathoekwerken
Naar 'hun' plek gaan
Via scholen - klassen
Burgers zelf inschakelen

Enthousiasmeren

Teambuilding = adventure park
Subsidies = gemeente
Samenwerking met jeugdbeweging of andere organisatie

Aanmoedigen of belonen

Lokale initiatieven uitbreiden: v.b.
Theater / nieuwe artistieke activiteiten
Lokale theaterhuizen laten samenwerken: v.b. Landjuweel

Het goede voorbeeld geven

Aanpak KSO doorbreken naar ASO (= van elkaar leren door samen dingen te doen), TSO & BSO (in lesmappakket opnemen)...
Open blik naar de kritische wereld toe
Toekomstige generaties

Ondersteunen

Materiaal/aanbod/financieel: v.b. Turkse klarinetten
Lokaal aanbod vergroten
Wateractiviteiten in de zomer
Subsidies
Coördinerende rol gemeente
Financiële middelen => Ergens anders halen?

Inspireren / ambassadeurs

Inspirerende voorbeelden leren kennen en zelf toepassen: v.b. Niet betalen wel verhalen
Zelf organische activiteiten organiseren als
Ondersteuning voor ideeën van iemand anders
Vrijwilligers inschakelen om nieuwe projecten op te starten

Ervaren

Vernieuwende activiteiten – samenwerking tussen verschillende jeugdgroeperingen
Praten met andere mensen, ervaringen uitwisselen => event

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

Elk individu accepteren/respecteren zoals hij of zij is
Dialoog: overeenkomen/begrijpen => visies accepteren
Geen stereotypen, niet generaliseren
Bij wij geluk

Influenceren

Media geeft ook positieve verhalen
School
Online platform
Smartschool, verschillende kanalen

Enthousiasmeren

Sport uit andere cultuur
Toegankelijkheid
Ik schrijf mijn eigen artikel
Mijn persoonlijke ervaring delen

Aanmoedigen of beïnvloeden

Organisaties aanmoedigen om jongeren/kinderen van andere culturen uit te nodigen om deel te nemen -> Specifiek doel
Ter plaatse gaan

Het goede voorbeeld geven

Politici stel je constructief op
Brugfiguren
Media/duiding in gewone taal

Ondersteunen

Subsidie/premie voor verenigingen/initiatieven die bijdragen aan meer maatschappelijke/culturele diversiteit (verschillende soorten muziek, sport, ...) > projectoproep

Inspireren / aanmoedigen

Uitwisselen via dans (bv. Kadans)
Brugfiguur - centraal aanspreekpunt

Ervaren

Onderdompelen in een andere cultuur/ander land om te ervaren hoe het is om in een andere cultuur terecht te komen

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

Tweesporenbeleid via:
behoud eigen identiteit
betrokkenheid in algemene werking (inclusief)

Informeren

Tonen aan jeugdorganisaties dat
doen kunnen betrokken zijn.
Uitleggen hoe om te gaan met:
doven, horebi's, migratie...
Info van jeugdorganisaties en
iederwens > binnen onderwijs

Entousiasmeren

Beperkingen omzetten in iets
positief
Mensen samenbrengen om
zaken mogelijk te maken

Aanmoedigen, of belonen

- Subsidies overheid
- Persoonlijke initiatieven
- Certificaat geven

Het goede voorbeeld geven

- Afdeling in de kijker zetten (vb.:
volledig inclusieve scoutsgroepen)
> mogelijke oplossingen en obstakels
- Overheid goede voorbeeld geven >
rolmodel

Ondersteunen

Hulp bij problemen
Concrete begeleiding, tips
Verwijzen naar deskundige organisaties
Papierwerk
vereenmoedigen/ondersteuning
Gelijke/behandeling
Verlagen drempels minderheidsgroepen

Inspireren / antwoorden

Top/eindverantwoordelijken
Mogelijkheden tonen

Ervaren

Ervaring tussen lokale afdelingen
uitwisselen/delen
Zelf doen = meeloop dag!

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

Jeugdwerk & vrije tijd voor iedereen
School / onderwijs
Zo ver mogelijk een inclusief aanbod, telkens verder

Informeren

Inzicht geven in goed & bad
praktijken

Entousiasmeren

Passie
Juiste voorwaarden creëren: er
is een zaadje, wij zorgen voor
zon en water

Aanmoedigen of belonen

Subsidies, labels en verlijden
Win-win situatie opzoeken: bv.
kot met armen en mensen met
een beperking)
Cross sector denken

Het goede voorbeeld geven

Inschrijvingsgeld hangt af van plek
waar VT plaats heeft (Leuven vs
Brussel) => herverdelen

Ondersteunen

Door flexibele regelgeving en good
management / inhoud voorop (impliceert
cross-sectoraal)
Faciliteren op maat
Lokale ondersteuning
ook vrijwilligers
coaching
Netwerken

Inspireren / schenken

Platform voor uitwisseling / netwerk
Over organisaties heen sterktes inzetten
(bijv. door structurele verankering van
jeugdwerkorganisaties)

Ervaren

Theorie versus praktijk

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

De maatschappij (jeugdwerk) is regulier
Voor iedereen
Ondersteuning (buddy)

Informeren

Diversiteitstraining
Communicatiekanalen:
persoonsgericht

Enthousiasmeren

Ouders uitnodigen/kennis
maken met
Regulier Jeugdwerk
Inclusieve samenleving =
inclusief jeugdwerk

Aanmoedigen of belonen

Enthousiaste jongeren
Vertrekken vanuit gelijknissen
i.p.v. verschillen

Het goede voorbeeld geven

Buddycoach
Openheid / geen vooroordelen
Meer aanbod = meer keuze

Ondersteunen

Tuinstap: tweesporenbeleid
Professionele ondersteuning (van
vrijwilligers) => budget

Inspireren / ambassadeurs

Jongeren zijn eigen ambassadeurs
Initiatie door (sport)vereniging
Jongeren/ouders maken kennis met...

Ervaren

Niet TE veel informatie => geef mensen zelf de kans
om te beleven/ervaren

Wat willen we provincie [bern]aan? Wat is er anders dan nu?

- Evidentie m.b.t. etnisch culturele achtergrond /kinderen en jongeren in meer kwetsbare positie
- Aparte werking kan als opstap naar een gemixte werking (geen toeleidingsverhaal)
- In geval van jongens/meisjes werkingen uitzondering mogelijk
- Kwaliteit van soms dingen apart te doen
- Kinderen en jongeren met beperking zolang voldoende zorg gegarandeerd
- > Jeugdwerk/onderwijs

Informeren

Begeleiders, jongeren, kinderen
bewust maken rond elkaars
leefwereld en hoe we elkaar
respecteren
Samen naar oplossingen zoeken

Kathouslaanderen

Aanmoedigen of belonen

Van passieve openheid =>
actieve openheid: Vb. Ouders
of leden zelf aanspreken (zorg
gegarandeerd?)

Het goede voorbeeld geven

Nood aan goede voorbeelden
van alles gemixt naar kinderen
en jongeren met en zonder
beperking

Ondersteunen

Voldoende omkadering
Divers aanbod
Aanbod afstemmen op diverse doelgroepen
Inclusief onderwijs mits voldoende middelen en
ondersteuning > dit is beleidskeuze!
Genoeg middelen voor jeugdwerkondersteuning
voor diversiteit

Inspireren / ambassadeurs

Ervaren

Onderdompeling in verschillende leefwerelden

THEMA: WAAROM NIET GEWOON SAMENWERKING?

Samenwerken: 1, 3

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

Samenwerking tussen jeugdbeweging en jeugdwerk (en onderling) met respect voor ieders eigenheid met nadruk op verscheidenheid, leren en ontmoeten.

Informeren

- Jeugddienst coördinerende rol
- Uitgebreide sectoroverschrijdende sociale kaart zowel op lokaal als Vlaams niveau (ook jeugdwerk)
- Jeugdmarkt voor jeugdwerk/jeugdbewegingen + jeugdmarkt voor alle jongeren > met eten en drinken :-)

Enthousiasmeren

- Plaatsen creëren van ontmoeting (bv. jeugdmarkt) > alle jeugdwerk en jeugdbewegingen
- Lijn vormen

Aanmoedigen of belonen

- Subsidies voor samenwerking tussen jeugdbewegingen > als tool - niet als doel op zich

Het goede voorbeeld geven

Inzet op wat al bestaat. Gezamenlijke activiteiten

Ondersteunen

Inzetten op een betere samenwerking tussen jeugdwerk en jeugdbewegingen waarbij het subsidiëringstelsel geen drempel mag zijn

Inspireren / ambassadeurs

Jeugdraad, jeugddienst
Enaringsdeskundigen

Ervaren

THEMA: WAAROM NIET GEWOON SAMENWERKING?

Tafelnummer: 2.3

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

Jeugdnetwerk met wisselwerking, waar organisaties naar elkaar toegroeien en elkaar versterken met inzet op elkaar zichtbaarheid en erkenning

Informeren

Beurs/markt, elkaar leren kennen – uitwisselen
Dag van de jeugd – jeugdwerk
Zichtbaarheid v.d. nog niet erkende jeugdwerking verhogen

Entousiasmeren

Jongeren aanspreken op maatschappelijke thema's
Gemeenschappelijke activiteit
Jeugdraad - cup

Aanspoedigen of belonen

Subsidie voor samenwerking
Prijzen uitreiken voor inzet
Lokaal beleid: Samenwerking stimuleren: bv. Voorrang
zaaiverhuur
Lokaal subsidiereglement

Het goede voorbeeld geven

Digitaal platform met huidige initiatieven 'best practices'

Ondersteunen

Lokaal ondersteuning jeugdraden
Locaties + materialen samen gebruiken, inzet vrijwilligers
Jeugdconsulent
Nationale feestdag jeugd (met verlof)

Inspiceren / observeren

Brugfunctie tussen diensten - jeugdwerk
Verbinden via thema's:
GASbeets
Vluchtelingen
...
=> Laten vertrekken vanuit jongeren + overheid

Ervaren

Wereldspelers jeugdwerk (ch. jeugdwerk-cup)

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

Brugproject (lokaal initiatief)

- » voldoende tijd/ruimte/middelen om netwerk (jongeren) uit te bouwen
- » gedeelde interesse ontdekken
- » verschillende projecten » rekening houden met verschillende groepen » elke stem
- » samenbrengen in de ruimte
- » door jongeren voor jongeren

Informeren

- Online
- Op school » Bovenlokaal
- Waar zijn jongeren?
  - » naar jongeren gaan
  - » lokaal

Enthousiasmeren

Via media jongerenitems op
journaal/programma's
positief

Aanmoedigen of belonen

- Beloftes waarmaken, concrete
verwezenlijkingen
- laagdrempelig » voor jongeren gratis

Het goede voorbeeld geven

- Jongerenitems succesvolle projecten
- Positieve beeldvorming: jongeren
kunnen iets
- Diversiteit: lokaal/nationaal
uitgangspunt

Ondersteunen

Voldoende middelen (ds van legislatuur » tijd)
Infopakket
Leerkrachten
Jeugdwerkers
Begeleiders
Coördinatie vanuit jeugddienst
Met verschillende jongeren een verschillende
aanpak » minimum doel van bereik verschillende
groepen, online, groep
Netwerk verschillende organisaties en personen
(jongeren) » stuurgroep

Inspireren / ambassadeurs

Projectmedewerkers/gemeente
Flexibel
Professioneel ondersteund
Straathoekwerker legt verbinding
jongeren - organisaties

Ervaren

- Maak er 1 procedure, 1 website » 1 duidelijke
campagne
- Toegankelijke omkadering
- Korte toelichting in verschillende talen

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

Fysiek samenkomen, verschillende organisaties vertegenwoordigen alle stemmen en worden gehoord -
 > uitwisseling/ontmoeten
 Zichtbare bekende acties!
 Positieve beeldvorming - in the picture

Informeren

Campagnes
 Breed bekendmaken
 Flyers
 Lokale pers

Enthousiasmeren

Organisaties vanaf START
 betrekken
 Concrete ideeën
 Hou het tof!
 Locatie leuk aankleden

Aanmoedigen of belzen

Verzoeken
 Bruikbare middelen

Het goede voorbeeld geven

Organisaties wisselen goede
 praktijken uit

Ondersteunen

Voldoende financiële middelen, ruimte en
 logistiek
 Coördinatie
 Oprechte interesse en betrokkenheid
 overheid
 Fysiek aanwezig!

Inspireren / ambassadeurs

Jongeren dragen de initiatieven zelf uit ->
 Zij zijn ambassadeurs

Ervaren

Door zelfvertrouwen te dragen
 Effect is zichtbaar

THEMA:

LINE JEUGWERK – ONDERWIJS, ZORG...

Totaalpunten:

15

Vlaanderen
Kabinet**Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?**

Samenwerking moet meer vanzelfsprekend, op veel meer plaatsen dan vandaag
 Meer ruimte voor eigenheid jongeren, ook op school
 Minder druk op jongeren = ruimte creëren
 Gelijkaardige samenwerking (bijv. jeugdwerk en leerlingenbegeleiding)
 De school minder schools, maar er zijn grenzen
 Jongeren centraal. Niet vertrekken vanuit bepaalde sector.

Informeren

Mekaar leren kennen (bijv.
 samen op studiedag)

Enthousiasmeren

Eigenaanschap van jongeren

Sammoedigen of belonen

Door zaken uit te proberen >
 werkgroepen worden beloond
 om projecten te starten
 Aandacht voor jongeren vanuit
 het beleid (persoonlijk)

Het goede voorbeeld geven

Samen op studiebezoek gaan
 naar Scandinavische landen
 Starten met pilotprojecten

Ondersteunen

Meer jeugdwerkers binnen verschillende
 organisaties

Implementeren / uitrollen

- Pilotprojecten
- Good practices > uit studiebezoeken (les & VDA)

Getuigen

- Minder schoolmoeheid
- Minder drop-outs
- Meer inzet

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

Meer tijd en ruimte voor samenwerking tussen jeugdwerk, onderwijs, welzijn...
= fora, overleg, communicatie!

Informeren

Jeugdzorg op school om aanbod
kenbaar te maken
Ouders goed informeren
Deontologie: Welke info mag er
doorgegeven worden
Subsidecoach
Informeren over
werkwijze/expertise van de
verschillende sectoren
Jeugdwerk in lerarenopleiding

Enthousiasmeren

Overkoepelende organisatie die
aangeeft wat werkt/ niet werkt
Voordelen in de verf zetten >
Events

Aanmoedigen of belonen

AWARD of LABEL voor school
of jeugdorganisatie die
uitblinken in samenwerking
Valueren van initiatieven die
vanonder vertrekken (bottom
up)

Het goede voorbeeld geven

Meer diversiteit in het
lerarenkorps, jeugdwerkers,
schooldirectie, beleid...

Ondersteunen

Geven van vorming aan scholen/leerkrachten
over leefwereld jongeren
Bemiddelaar over domeinen heen (Buddy) =
vorming van bemiddelaar
Deontologie ook voor begeleiders
VORMING
Subsidiering voor bemiddelaars en
brugfiguren/brugfiguren
Faciliteren van budgetten uit verschillende
sectoren

Inspireren / ambassadeurs

Maak jongeren het gezicht van specifieke
jeugdprojecten -> verspreiden in de
scholen
Tandemwerking als voorbeeld

Ervaren

Uitwisseling tussen leerlingen uit
verschillende richtingen
Blog met succesverhalen
Via media (KITNET) goede
samenwerkingen onder aandacht
brengen
Events over beleidsdomeinen heen

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

Iedere gemeente moet investeren in verschillende brugfiguren om sterke verbindingen te leggen tussen jongeren en aanbod zodat ze de kans krijgen om hun interesse/talenten te ontwikkelen, hun stem te laten horen, plezier en succeservaringen te beleven en beseffen dat ze hun plaats hebben in deze maatschappij waar ze goed voelen en thuis horen. Deze brugfiguren moeten ook verbindingen leggen tussen verschillende sectoren (buurt, ouders, scholen, beleid, tewerkstelling, organisaties...) om drempels te verlagen.

Informeren

Brugfiguren moeten verschillende organisaties ondersteunen in het communiceren naar verschillende doelgroepen.

Enthousiasmeren

Jongeren zelf de kans geven om een brugfigurenrol op te nemen en zich te ontwikkelen.

Aanmoedigen of belonen

Een prijs om een brugfiguur in de kijker te zetten.
Vormingsattest erkend door de Vlaamse overheid.

Het goede voorbeeld geven

Allelei platformen creëren om 'good practices' te verzamelen en te delen. Bv.: studiedagen, gemeentelijke publicaties...

Ondersteunen

Een duidelijk kader creëren waardoor brugfiguren erkend worden in hun rol.
Informatiekruispunt voor bruggenbouwers.
Ruimte voor één-op-één begeleiding.

Inspireren / ambassadeurs

Ervaren

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

We hebben brugfiguren om het jeugdwerk diverse te maken. Daarom zijn er randvoorwaarden nodig waardoor zij goed kunnen functioneren.

Randvoorwaarden zijn dan:

- Tijd
- Continuïteit
- Opleiding
- Erkenning
- Voeling met de buurt/aanwezig in de buurt

Informeren

Media: Getuigenissen op radio
& televisie
Wekelijks programma op
televisie/radio

Enthousiasmeren

Media
Week van de brugfiguur
Jongeren die kans geven om zelf
de rol op te nemen

Aanmoedigen of belonen

Flexibel beloningssysteem
Gemakkelijk in en uitstappen
zonder negatieve gevolgen
Ervaring waarderen
Statuut creëren
Vorming

Het goede voorbeeld geven

Media
Platformen creëren
Zetelen in raad v besturen
(school, gemeente, crèches,
jongerenwerking...)

Ondersteunen

Andere evaluatiecriteria (niet puur cijfermatig
maar het proces centraal stellen)
Erkennen van EVC's, opgedaan in het
jeugdwerk
Zorgen dat de intermunkantoren, VDAB, ...
meestappen in het verhaal
Voldoende budget vrijmaken

Inspireren / ambassadeurs

Jongeren erkennen als brugfiguur voor
eigen achterban

Ervaren

Overheid moet platform geven aan en
luisteren naar de brugfiguren (as sérieux
nemer)
Sleutelfiguur ≠ informant
Beroepsgeheim respecteren

THEMA: ROL VAN OUDERS/MOEDERS

Tafelnummer: 1.7

Vlaanderen
in jeugd

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

Ouders zijn goed geïnformeerd over hoe het er aan toe gaat en van daaruit band van vertrouwen/ook over meerwaarde en omgekeerd: jeugdwerk kent ouders.

Informeren

huisbezoeken - telefonisch
markt van jeugdwerk
organisaties
via (doelgroep specifieke)
andere organisaties > elkaar
kennen
in andere talen
infoavond, dag (langz gaan)
via scholen
radio

Enthousiasmeren

waarde inzien
petes/meer
ouders in contact brengen >
netwerk vernieuwen
steunfiguren en of rolmodel in
wijk, buurt > ouders brengen
hapje eigen cultuur mee
dag van de jeugdbeweging

Aanmoedigen of belonen

- voordelen inzien (bv.: iemand die
werkloos is > valideren wat hij/zij kan)
- jeugdwerkverlof voor ouders
- iemand uit nabijheid, kennissen

Het goede voorbeeld geven

- ouders betrekken in werking
- andere ouders overtuigen hen
- kinderen zelf laten vertellen,
dagboekje, filmpje, heen en
weerschriftje

Ondersteunen

veilige omgeving
gezamenlijk kleren wassen
met busje kinderen ophalen
buurt leren kennen
Voldoende budget vrijmaken

Inspireren / ambassadeurs

leerkrachten doen suggestie aan ouders
gericht, afhankelijk van gezin tot gezin
leiding zelf iemand van andere cultuur of
kinderen meenemen
straathoekwerkers

Ervaren

- in vormingsaanbod leren hoe goed praten met
ouders
- benoemen wat meerwaarde is (product in de markt
zetten)
- gemeenschappelijke interesse in de buurt uitspelen
- ouders uitnodigen om een dag mee te doen

Wat willen we bereiken hierin? Wat is het andere dan nu?
Info op maat in beide richtingen om vertrouwen op te bouwen zonder identiteit te verliezen

Informeren

Aan huis komen luisteren
Info op vreemde tv zenders
(buitenlandse)
Eenpers geven basic informatie
= meesende: bv. Waarom
gemengd?

Entousiasmeren

Barbecue
Filmpjes/foto's van leuke
activiteiten
Positieve verhalen
in de buurt, wijk gaan spelen
Aantrekkelijk medium
Interculturele avond organiseren
(iets eten, drinken, muziek dans, ...)

Aanmoedigen of belonen

Set goede voorbeeld geven

Ouders uitnodigen in de
werking
Op Facebook activiteiten laten
opvolgen (angst wegnemen)

Ondersteunen

Rol van overheid: sectoroverschrijdend overleg
Materiaal geven
Vorming opzetten

Inspireren / ambassadeurs

In verschillende sectoren
Leerkrachten geven juiste informatie mee
Brugfiguren in de gemeenschappen zelf

Ervaren

Ouders zijn specialist van hun kind
Ouders bevragen over wat ze zouden
willen v vrijetijdsbesteding: sport is
toegankelijk: bv. Niet gemengd, geen
mannelijke redder bij meisjes...

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

- Meer eenvoudige, flexibele en bereikbare administratie
- Minder cijfer en output, meer oog voor het proces
- Beter infrastructuur, bv.: recht op een lokaal (dat veilig is), bereikbaar voor iedereen, open ruimte (niet alles vol zetten), recht op materiaal
- Financiële toegankelijkheid
- Attesten uit andere landen erkennen
- Subsidies niet laten afhangen van aantal leden

Informeren

- Een centraal punt dat bereikbaar is
- vrije tijd
- pro-actief
- ritme van het jeugdwerk (bv.: 18u...)
- op momenten die er toe doen voor jongeren

Enthousiasmeren

- Motivatie
- overheid (ministers)
- ouderkoepels
- afspraken nakomen
- mensen betrekken (ook onder verschillende organisaties)
- bestuur
- via scholen
- Initiatief erkennen
- stereotypingen doorbreken

Aanmoedigen of belonen

- Samenwerkingen belonen. Hoe?
- leerproces
- respecteren
- tijd besteden aan elkaar
- diversiteit
- kortingen
- extra werk? (= beloond worden)
- promotie (meer aansprekend)
- diversiteit niet mogelijk moet zijn

Het goede voorbeeld geven

- Kamp vervoer (door Gent)
- Lokaal begane vloer (bv.: gehandicapte toilet)
- toegankelijke campus Zuid (Karel de Grote-hogeschool)
- Open kamp (scouts) = materiaal delen
- Divak (Chiro)
- Gemeenschappelijk lokaal Kruis & Chiro in Essen en Opwijk
- Veel middelen in Molenbeek
- Enthousiasme van organisaties

Ondersteunen

- goedkeuringen
- een gemeente met jeugdconsulent > proactief
- op lange termijn
- meer rechtstreeks naar de finale doelgroep
- vertrouwen
- voldoende budget vrijmaken

Inspiceren / ambassadeurs

- vrijwilligers > jeugdwerkers zelf
- betrokkenen (deelnemers)
- externe deskundigen
- jeugdraad

Ervaren

- In Antwerpen de inschrijving van kleuters is beter (wachlijsten)
- Gestraft door tekort aanbod
- Minder in salaris, meer in middelen
- Jeugd die zich niet laat doen (protest)
- open minded
- inspelen op het individu
- al het salaris = gelijk > moet door de overheid

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

- Sociale dienst voor jeugdwerk
- Vlaamse (basis) cursus animator
- Administratieve vereenvoudiging op gemeentelijk en Vlaams niveau
- Aandacht voor iedereen
- Ook aandacht voor specifieke kansengroepen
- Meer werkmiddelen om meer diverse mensen te bereiken

Informeren

- Jeugdraad informeren
- Gemeenteraad van stad/dorp zelf
- Afvaardiging in gemeentelijke commissie
- Website/app met algemene info op maat van jongeren => diversiteit

Entousiasmeren

- Jeugddienst
- Gemeente
- Vlaamse overlegorganen (?)
- Grote organisaties
- Schepen van jeugd
- Jeugdraad
- Meer vorming op stedelijk niveau over diversiteit, armoede...

Aanmoedigen of belonen

- Attest
- Efficiënter -> geen nutteloze energie verspillen
- Meer engagement van jongeren
- Verlaagd lidgeld voor vrijwilligerswerk en engagement
- belonen

Het goede voorbeeld geven

- Uitendienst middelen Chiro
- SA Berchem
- Europees certificaat
- Draaiboek evenementen De Pinte -> ook online en toegankelijk
- JH Wollewei ->
- Beloningstysteem vrijwilligers

Ondersteunen

- Financiering
- Personeel in bruikleen
- Overheidspersoneel
- Uitendienst
- Voor alle initiatieven
- NOOD
- Online platform
- Vergroting voorraad

Inspireren / ambassadeurs

- Vlaamse jeugdraad
- Jeugddienst
- Jeugdschepen en andere ambten(?) (over bv: diversiteit) een rol spelen
- Nationale overkoepelende organisaties
- Onderling ontmoeting tussen dezelfde instanties

Ervaren

- Vooraf ingevulde subsidieformulieren gemeentelijk en Vlaams ->
- belastingaangifte
- Elektronisch online aangifte

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

Jeugdorganisaties focussen zich op hun eigen werking en tonen tegelijk een open blik naar buiten

Informeren

Verenigingen informeren elkaar over hun aanbod (concurrentie?) niet dramatisch, middelen afhankelijk van het aantal leden
Beleidsmakers informeren over verschillende vormen van jeugdwerk die bestaan en het waarom ervan

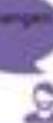
Entusiasmeren

Voordelen van samenwerking in de verf zetten
Goede voorbeelden van waar samenwerking al werkt in de verf zetten
Grote diversiteit van jeugdwerk in Vlaanderen is zijn rijkdom

Aanmoedigen of belonen

Informeren welke soorten aanmoedigingen (beloningen) er vanuit de stad, gemeente, ...mogelijk zijn
Instrumenten die er vroeger waren verdwijnen (vroeger waren er bijv. jeugdbeleidsplannen, jeugdraad is niet meer verplicht)
Middelen niet alleen laten hangen van aantal leden

Het goede voorbeeld geven

Zelf initiatieven nemen (wie? Verenigingen zelf, leiders, gemeenten...)
Voor 1 dag met mekaar samenwerken = initiatief om kennis te maken

Ondersteunen

Voldoende middelen?
Bruggenbouwer die organisaties bij mekaar brengt
Voldoende budget vrijmaken

Inspireren / ambassadeurs

De jongeren zelf als ambassadeurs
Het gaat over jongeren en gebeurt dus best door een jongere (met de nodige supervisors)
Jammer genoeg komen jongeren alleen minder geloofwaardig over, dan jongeren met supervisor

Ervaren

Mekaar als organisaties beter leren kennen
Voorbeeldfunctie van de leiders in samenwerking met anderen

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

Doelgroep specifieke werking en reguliere werking staan op gelijke hoogte (het een is niet beter dan het andere, en het een sluit het ander ook niet uit) => ieder kind heeft zijn plaats. DUS: Doelgroep specifieke werking moet blijven bestaan

Informeren

Droombeeld verspreiden onder jeugdverenigingen
Jeugdverenigingen kennis laten maken met een doelgroep en van daaruit samen-werking opstarten => vertrekken vanuit dialoog
Info uit projectwerking overkoepelend onderbrengen in databank zodat de info opnieuw consulteerbaar wordt
Ouders meekrijgen in het verhaal
Als jeugddienst of koepel aanspreekbaar zijn voor heel concrete vragen
Het eens anders bekijken kan ook al

Enthousiasmeren

Diversiteit niet brengen als iets dat moet maar spelenderwijs inbrengen
Inbreng door jongeren zelf
Verenigingen de mogelijkheid geven om de ontmoeting zelf in te vullen

Aanspoedigen of belonen

Vereenvoudiging erkenningskader
Subsidies koppelen aan wat de doelgroep nodig heeft > kwaliteit (i.p.v. kwantiteit (aantal leden, aantal activiteiten, ...))
Eten en drinken als verbinding werkt altijd

Het goede voorbeeld geven

Vanuit 1 concrete case (iem. Uit doelgroep in reguliere vereniging) bruggen bouwen naar doelgroep werking
Informeren waar dit getest kan worden
Mensen met beperking tonen zich als rolmodel
Succesverhalen, kennis, methodieken delen, naar buiten brengen

Ondersteunen

Meer middelen (mensen, financieel) om lokale ontmoetingen mogelijk te maken tussen vormen jeugdwerking
Wie? Koepelorganisaties, jeugddiensten, ...
Nu gaat heel veel tijd naar dossiers, inschrijven, rapportage
Diversiteit zit momenteel nog niet in algemene erkenningsvoorwaarden van Vlaams niveau
Nu: Financiering van opeenvolgende projecten en niet structureel
Nu gaat expertise elke keer opnieuw verloren

Inspireren / ambassadeurs

FOS Open Scouting werkt samen met vereniging waar ammen het woord nemen
> Brengen expertise van de doelgroep binnen in reguliere jeugdwerking via de doelgroep zelf
Mond aan mond reclame
Veel hangt af van de ingesteldheid van de leiding (al dan niet open minded)

Ervaren

Gemeenschappelijke leiding voor 2 verschillende jeugdverenigingen (= bestaande goede praktijk) > Tijd nemen om mekaar als vereniging te leren kennen
> niet opgeven als het niet onmiddellijk lukt
Werken met andere doelgroepen = verrijking, verhoogt kwaliteit van leidinggeven (Meer oog hebben voor signalen van diversiteit, van eventuele uitsluiting, verminderen van uitsluiting)

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

Professioneel jeugdwerk en vrijwilligers
"Beker" geschoold jeugdwerk > theorie en ervaring
Gelijkachtering van de attesten
Laagdrempelige vormen

Informeren

Beter informeren van leiding
Reclame
Jongeren aanspreken
Mond aan mond reclame
Ervaringen delen

Enthousiasmeren

Ervaringsdeskundige
Wijwilligersvergoedingen voor
vrijwilligers

Aanmoedigen of belonen

Het goede voorbeeld geven

Ervaringsdeskundigen
kuzetten
initiatief
eigenaarschap
jongeren laten proeven

Ondersteunen

Meer middelen voor vorming
Platform voor opleidingen
Steden en gemeenten organisaties => nemen
opleidingskost voor zich
Organisatie aanspreken (zij kunnen dat
inbrengen in de belastingen)
Voldoende budget vrijmaken

Inspireren / ambassadeurs

Ervaren

jongeren van SPWW & JB maken
makkelijker de overgang naar begeleiding

THEMA: DE LEIDING-ORGANISATIE

Tijdsduur: 2-30

Vlaanderen
Lander

BURGERSKAP
Hoe de burger kan
meemaken

Wat willen we bereiken? Wat is er anders dan nu?

Begeleiders kunnen eigen ervaring deelnemer meenemen in leiding → Diversiteit stroomt door van deelnemers naar begeleidingsgroep
We blijven met vrijwilligers werken → we moeten de verantwoordelijkheden bij de juiste personen leggen
Ouderparticipatie → tips en kennis doorgeven bij leiding
Referentiekader verbreden via vorming
Dingen al doende leren heeft als lid
Leren met vallen en opstaan
Vorming volgen naar eigen keuze en interesse → Altest niet verplicht

Informatie

Sensibiliseren van ouders

Netwerken

Netwerking
Cursus = amusant

Aanmoedigen of belonen

Vorming in de buurt
Positief aspect meenemen naar werkomgeving
Vorming aanmoedigen maar niet verplicht

Het goede voorbeeld geven

Ondersteunen

Praktische drempels in lokale vormen
Interesse uitlokken & vorming stimuleren → begeleiding en opleiding → vallen elkaar aan OF in eigen netwerk
Vorming = gratis → financiële drempels verlagen (z.p. terugbetalen)
Professional die ondersteunen, inspireren en enthousiasmeren vereenigt in 1 functie voldoende budget vrijmaken

Inspireren / ambassadeurs

Iemand volgt vorming, deze geeft kennis/ervaring door aan collega leiders

Ervaren

OUT-OF-THE-BOX

Cursus niet als kwaliteitslabel maar is ook goed voor u als persoon
Premies/erkenning voor vorming voor de jeugdleren

THEMA:

IN MIJN BUURT, STRAAT OF WIK

Telefoonnummer:

1.11

Vlaanderen
in je buurt

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

Iedereen kent zijn buurt en zijn buren
Mensen zijn niet bang voor verandering in de buurt
Elke wijk divers => elke mens voelt zich thuis in zijn wijk
Elke wijk moet openstaan voor iedereen
Autoluwe straten
Openbare ruimte (BBQ, bank, park, ontmoeting)
Zorg dragen voor mekaar

Menselijk contact
DELEN (eten, auto's, helpen met papieren)
Buurtwinkels
Engagement van iedereen en samen dingen doen
Ook goededag, glimlach, sociaal contact
Verenigingen zijn spil in de buurt, werken samen en zijn divers en actief
Sociaal contact, levendige wijk, stimuleert veiligheidsgevoel
buurtinspraak

Informeren

inspraakmomenten
mensen zeer goed informeren
over subsidies
subsidies toegankelijker maken
in meerdere talen
FB van een gemeente / van een straat

Enthousiasmeren

Met mensen gaan praten, hoe
kunnen zij bijdragen
Persoonlijk contact
Drempels zo laag mogelijk
maken => BBQ iedereen brengt
eten mee

Aansporen of belonen

Mensen weghalen van TV bijv.
buitenspeeldag
Administratieve rompslomp
voor jongeren wegwerken via
de jeugddienst
Elke idee van de jeugd =>
binnen 14 dagen opgenomen
(geen paperafsen)
Delen - rullen - LETS (TOEGE)
= rultsysteem i.s.m. OCMW -
gemeenschapstaken - lokale
winkel

Het goede voorbeeld geven

Speelstraat, BBQ, bank
Buitenspeeldag
Gemeenschappelijke tuin
Ontmoetingsplaats creëren: van
jongeren met speeltoestellen
Deelgroepen van ouders in
scholen, nieuwe ouders,
kinderen van de school

Ondersteunen

Ondersteuning via buurtlokaal
Openbaar vervoer: meer interactie tussen
wijken
Ontmoetingsplaatsen inrichten door de
overheid
Meer gericht voor jongeren, jeugdraad,
eigen budget
Burgerbegroting voor jongeren
Voldoende budget vrijmaken

Inspireren / ambassadeurs

Stuutfiguren gaan spreken met mensen
in de wijk
Schepenen? Politiek neutraal? Gelokt?
Politieke klasse wordt divers
Buurtwerker + goede wijkgent inzetten
om te informeren
Buddy's
Jeugdraad

Ervaren

Mensen zelf diversiteit laten ervaren
Via scholen?
School overstijgende werking opzetten?
Via oudercontacten mensen leren
diversiteit kennen groepscontacten

THEMA: IN MIJN BUURT, STRAAT OF WIK

Totaalnummer: 2.11

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

- Lege ruimtes gebruiken voor jeugd
- Betrekken van mensen & inspraak
- Speeltuintjes BBQ
- Jong & oud = goede contacten
- Buurtpleintjes in bepaalde straten autolessen, doelgroep getint (T) met jongeren kinderen

- Ons kent ons
- Goriedag
- Buurtdiensten
- Vrienden in de buurt
- Buurfesten, levendige wijk
- Samen leven
- Samenwerking (school + buurt + jeugdvereniging)
- Brede school

- Als je mekaar kent
- Meer verdraagzaamheid
- Communicatie

Informeren

- Duidelijke communicatie, tekenen, toegankelijke website in alle talen
- Juridische drempels wegeven in gemeenten/lokale overheden

Enthousiasmeren

- Bevragen van jongeren (door Straathoekwerken)
- Inspraak mening laten zeggen, iets doen met de ideeën
- Luisteren naar mekaar, verhaal doen bv. Van vluchtelingen

Aanmoedigen of belonen

- Praktische & administratieve rompslomp beperken bij activiteiten
- Den aanpassen aan diversiteit (geen versieringen, ramadan, ...)
- Praten hoe het anders kan >
- Afspraken maken
- Jeugd wil jeugd ontmoeten
- Bord waar je ideeën kan opschrijven
- FB-pagina (voor & door jongeren)
- Ownership door jongeren

Wat vrolijk voortvarend gaan

- Voetbaltoernooi in de buurt
- In parkjes spel organiseren van jong & oud (KUBB) bv. Aflijgen 150 pers.
- Jongeren werkgroep van bepaalde doelgroep betrekken in activiteiten
- Sport, spel, eten, muziek brengt mensen samen
- Vorming voor jeugdverenigingen. Bv. Integratie ambtenaren voert gesprekken met leiding bv. Via OCMW bereiken ze mensen & divers
- Subsidies voor uniformen
- Bij organisaties aansluiten
- Afsluiten van de toekenning
- School doet feest in buurt samen met de buurt

Ontruimen

- Subsidies uitbouwen voor straat & buurt
- Extra bij meer diversiteit
- Fysieke ruimte creëren (door overheid)
- Bv. Buurthuis, school stelt speelruimte open, braakliggende bouwzone, fabrieken tijdelijk gebruiken voor jeugd, onder bruggen (voetbal, parcours)
- Pleintjes in buurt
- Daar komt jeugd samen
- Voldoende budget vrijmaken

Inspireren / ambassadeurs

- Seutelfiguur die 'andere' aanspreekt
- Straathoekwerker
- Wijkagent met open houding
- Straatvegers meer betrekken bij buurt
- Iedereen kan ambassadeur zijn

Levens

- Bij overlast mensen betrekken: dialoog voeren
- Bv. Buurthuis, feest in de ervaring staan
- Bv. wijkagent, jeugdagent, schepen van jeugd kunnen gesprek voeren, mensen uitnodigen om mee te doen

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?
Iedereen heeft de kans om zijn wereldvisie uit te breiden! Iedereen wereldburger
Voorbij aan clichés
Belangrijke partner = scholen

Informeren

Via sociale media verspreiden
over verschillende kenmerken
van culturen (verder dan de
clichés)

Entousiasmeren

Internationale markt met meer
diepgang

Aantekeningen of belangen

School met de grootste
wereldvisie
Mix & ontmoeting in & tussen
scholen / speelpleinen
Mentoren "meet the mentors"-
platform

Het goede voorbeeld geven

Leerkrachten met verschillende
achtergronden inzetten
Eigen regering / parlement kan
diverser
Culturele identiteit / eigenheid
tonen bijv. hoofddoekenverbod
kan niet in eigen scholen

Ondersteunen

Platform waar leeftijdsgenoten
internationale contacten kunnen leggen
Mini burgerkabinetten in scholen
Voldoende budget vrijmaken

Inspireren / ambassadeurs

Iedereen
BV (ook ministers?)
Ondernemers

Ervaren

Rol sociale media => platform om
ervaringen te delen
Gelijke verwachtingen in verschillende
speelpleinen
Focus dichtbij => gelijke kansen

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

Elke jongere moet contact hebben met 'buitenwereld' dus
internationaal leefmoment
In huis, de school, de buurt. (cfr. Gebruik maken van diversiteit dichtbij)

4 jeugdbewegingen bekend bij iedereen - divers aanbod met focus op interesse, niet taal

Informeren

En sensibiliseren!

Over hoe belangrijk contact met
andere nationaliteiten is voor de
toekomst
Via => vrijwilligerswerk in het
buitenland > Lage kost,
werfervaring, nuttig
informeren van ouders over
mogelijkheden
Bijeen met info (verzamelen van alle
relevante informatie)

Enthousiasmeren

Zoeken/stimuleren van
gastgezinnen
Administratie moet eenvoudiger
(cfr. Comenius)
Ondersteuning in administratie

Aanmoedigen of belonen

Gastgezin => kind ten laste voor
12 maand
Org. hier internationaal invullen
Multiculturele activiteiten
ondersteunen
Samenwerking asielcentra
Voelen zich welkom, netwerk, taal
Moet administratief eenvoudig
kunnen
Lagere drempel om in te stappen
in jeugdwerking
Inertion (tweetaligheid)

Het goede voorbeeld geven

Onderzoeken roots in schooltijd
& delen
Samen koken
Gerechten uitwisselen
Sportclubs
Jeugdbewegingen
Kookouders van allochtone
afkomst

Ondersteunen

Vind je roots in de buurt via bv. Erfgoed
elementen
Uitgestelde koffie
Internationale animatoren
Ervaring meenemen naar andere landen
Voldoende budget vrijmaken

Inspiceren / ambassadeurs

Contract met organisaties uit andere
landen => leren van elkaar
Skype => Engelse les met Engelse
leerkracht
Vzw's stellen plek open voor iemand uit
ander land/cultuur
Europalia => onderdompelen in cultuur
Voorstelling jeugdgroepen op Tv

ERVALEN

Inertion (tweetaligheid)
Pratgroepen
Uitwisselen/schoolsystemen
Leren uit waarde van zaken die je zelf
doet
Goede kennis van bv. Engels
Inburgeringscursus => info geven over
mogelijkheden in jeugdwerk & doel ervan

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

Overkoepelende Vlaamse Jeugdraad (adviesorgaan voor de Vlaamse Overheid) > Recht op de bal!

Informeren

Media
Sociale media
Verenigingen informeren
Gadgets uitdelen => gesprek
aangaan
Mond op mond
Festival (pop-up)
Campagne Vlaamse Overheid

Enthousiasmeren

Luisteren
Feedback
Inspirerend verhaal

Harmoniseren of belonen

Het goede voorbeeld geven

Ondersteunen

Procedures vereenvoudigen
Digitaal platform
Sociale media (fun)
Ambassadeurs (voor bepaalde groepen) => bekende
gezichten / rolmodel
Mensen aanspreken op straat, school, jeugdhuis =>
vertrouwenpersonen voor de jongeren zelf
Media, nieuws: mensen uit het vakgebied aan
het woord laten komen
feedback aan scholieren vragen, rondgaan in scholen
vormingen organiseren: op een leuke manier presenteren
Link aan CISM

Inspireren / ambassadeurs

rolmodel => vertrouwenspersoon
jonge BV's met een verhaal
aanstormend talent
sociaal gedingageerd persoon die bekend
is bij jongeren
jonge ondernemers
levensverhalen met happy ending
(succesverhalen) als inspiratiebron

Ervaren

THEMA: COMMUNICATIE

Tafelnummer: 2.13

Vlaanderen
v. prap

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

Bekendheid en bereikbaarheid voor alle jeugdinitiatieven (klein & groot)
Verenigingen helpen om bepaalde doelgroepen te bereiken

Informeren

Digitaal platform + Overkoepelende database
Billboards, affiches
Grote campagne rond jeugdwerking
TV, Radio, Sociale media
Rol gemeente = belangrijk

Kathouslanen

Persoonlijk contact
Bruggenbouwers, straathoekwerkers
Deur aan deur
Markt voor jeugdwerking
Vrijwilligenbeurs (1 datum op plakket)

Aanmoedigen of belonen

Samenwerkingen met
koepelorganisaties

Het goede voorbeeld geven

Antwerpen = goed bezig
Succesverhalen
(vrijwilligenbeurs/beurs voor
verenigingen die jaarlijks
georganiseerd wordt)

Ondersteunen

Sterke link tussen jeugddienst & OCMW
Sensibilisering van jeugdwerkers
Vertrouwenspersoon binnen elke
gemeenschap
Meertalige communicatie
Voldoende budget vrijmaken

Inspireren / ambassadeurs

Sleutelfiguren binnen verschillende
gemeenschappen
Bekende tubers (YouTube)
Bv's & voetballers die een link hebben
met jeugdwerking

Ervaren

Wat willen we precies bereiken? Wat is er anders dan nu?

Van ouderen kan je leren, maar je kan je d'r niet mee amuseren
"ouderen" hebben een plaats vanuit dezelfde ervaring maar niet vanuit de "bewaker" van de grenzen / vangnet - ter beschikking
Jeugd onder jeugd - onder ons

Informeren

Aantonen dat we het wel kunnen
Het vangnet aantonen: opleiding en "aanwezigheid" ouderen

Enthousiasmeren

Zogenaamde bezoeken
Al en toe open activiteiten waarop ouderen worden uitgenodigd
Al en toe heterogene activiteiten

Aanmoedigen of belonen

Aanmoedigen je grenzen te trekken

Wat goede voorbeeld geven

Aparte xtw die jeugdwerking ondersteunt

Ondersteunen

Opleidingsaanbod voor jonge leidinggevenden
Informeren waar je naartoe kan
Beschikbare ouderen (zogenaamde meters & peten)

Inspireren / ambassadeurs

Ouderen aanwezig zijn, alleen aanspreekbaar op afroep, niet proactief
Ouders die je ondersteunen en isoleren

Ervaren

7 BIJLAGE 2: VOLLEDIGE LIJST AANBEVELINGEN

Aanbevelingen integraal en per tafel. De aanbeveling in **vet** werd door de deelnemers geselecteerd voor de presentatie aan de minister.

Tafel 1

- Wegwerken van drempels om samenwerking te stimuleren tussen jeugd en nieuwkomers, vb. makkelijke administratie, vermeende onveiligheid, meer personeel, betere inburgering – Nederlands leren met scholieren?).
- Meer budget voor begeleiding van jongeren met een beperking zodat deze jongeren meer slaagkansen hebben in onze samenleving en zodat er meer diversiteit is in de samenleving (probleem van wachtlijsten) (GON, ION, GOK, PAB...).
- Inzetten van nieuwkomers als tolken in jeugdwerking/scholen om ouders meer te betrekken bij de werking.
- **Positieve beeldvorming rond diversiteit stimuleren in de media.**

Tafel 2

- Opleiding jeugdconsulenten en leerkrachten in diversiteit/informatie 'jeugdwerk' (welke mogelijkheden van verenigingen bestaan er in buurt/algemeen?; wat doen al die jeugdwerkers?...).
- Efficiënte overheid die het voorbeeld geeft in diversiteit.
- Bij subsidiëeringsvoorwaarden rekening houden met beperkte omvang minderheidsgroep.
- **Tweesporenbeleid door erkenning specifieke identiteiten én integratie in algemene werking.**

Tafel 3

- Inzetten op sleutelfiguren binnen lokale gemeenschappen als communicatiepunt en ondersteund vanuit de jeugddienst (kleine en grote steden/gemeenten; lokaal ondersteund materiaal).
- Zendtijd en ondersteuning voor reportages voor en door jongeren met verschillende achtergronden die een positief verhaal vormen (positieve beleidsvorming biedt meer kansen!).
- De organisatie van interculturele dagen voor ouders en jongeren van verschillende culturen als pilootproject in aanwezigheid van jeugdwerk/jeugdbeweging.
- Doelgroepsspecifieke werking en reguliere werking moet apart, evenwaardig kunnen bestaan en samenwerking moet gestimuleerd worden o.a. door met leiding gesprek te gaan en op lokaal niveau interessepeiling te doen (werking leren kennen, samenwerking starten, ervaringen en deskundigheid delen).
- **Een onlineplatform voor jeugdorganisaties, sector overschrijdend zodat ze vlot bereikbaar zijn en elkaar kunnen vinden.**

Tafel 4

- Een overkoepelend platform: laagdrempelig, meertalig (meer dan NL, FR en DU) forum in begrijpelijke taal met breed aanbod cultureel/sport waar zowel jongeren als de ouders zich kunnen informeren en waar sensibiliseringscampagne aan gekoppeld is.
- Subsidiëeringsreglementering kan structureel samenwerking tussen jeugdwerk stimuleren.
- Geen verschil tussen regulier jeugdwerk en doelgroep-specifiek/jeugdwerk in al zijn vormen. Drempelverlaging is even belangrijk als ontmoeting.
- **Een erkenning voor de lokale bruggenbouwer. Hij of zij kent de jongeren en de organisaties en brengt ze actief met elkaar in contact.**

Tafel 5

- Elke gemeente organiseert een 'jeugdbeurs' waar het volledige jeugdaanbod (cultuur, sport, verenigingen) wordt voorgesteld.
- Een jaarlijkse bijeenkomst van een grote representatieve groep jongeren per gemeente met als doel inspraak over jeugdbeleid.
- Naast verhogen diversiteit in reguliere jeugdwerkingen, blijft ondersteuning voor doelgroepverenigingen noodzakelijk.
- **Om het wereldbeeld van jongeren te verruimen door eurocentrisme te vermijden in jongerencontext: onderwijs (geschiedenis, godsdienst...) en jeugdwerk.**

Tafel 6

- Zorg voor co-workingplaces voor jeugdverenigingen om ontmoeting te stimuleren en ruimte voor jongeren te creëren.
- Maak een digitaal platform om ruimte te bieden aan bruggenbouwers zodat ze ondersteuning vinden en communicatie geoptimaliseerd wordt.
- Dag van de Jeugd als Nationale feestdag om samenwerking te stimuleren en een eenheidsgevoel te stimuleren.
- **Investeren in verschillende soorten brugfiguren om communicatie te bevorderen en initiatieven van jongeren een draagvlak te geven door ondersteunend kader te creëren.**

Tafel 7

- Betrokkenheid van een diverse jeugd vergroten door een 'jeugd-beleidstoets' op verscheidene beleidsniveaus.
- Engagement van jeugddiensten om lokale verenigingen te ondersteunen op administratief vlak en vorming over diversiteit aan te bieden.
- Inzetten op samenwerking tussen verscheiden organisaties door drempels (vb. aangepast subsidiekader) weg te werken en verbindende actoren die al bestaan te erkennen en te ondersteunen (vb. jeugdraad).
- De meerwaarde van het jeugdwerk in de kijker zetten om verbindingen te leggen tussen jeugdorganisaties onderling en de samenleving in het algemeen.
- **De meerwaarde van het jeugdwerk in de kijker zetten om verbindingen te leggen tussen jeugdorganisaties onderling en de samenleving in het algemeen.**

Tafel 8

- Jeugdconsulenten zijn belangrijk in gemeenten (aanspreekpunt voor jeugdverenigingen en informeren als ambtenaar de schepen van jeugd).
- Dat op iedere school een jeugdwerkmarkt (Dag van de Jeugdbeweging?) wordt georganiseerd zodat iedereen groep van schoolgaande jeugd het aanbod leert kennen. Van reguliere tot gespecialiseerde jeugdwerkingen moet vertegenwoordigd kunnen zijn. Van KLJ tot Oranje vzw.
- Animatorattesten zijn in lijn met de Europese regelgeving.
- Gelijke verloning voor animatoren binnen gemengde (o.a. met beperking...) speelpleinwerkingen in Vlaanderen.
- **Om te investeren in sleutelfiguren/vertrouwenspersonen zodat zij als contactpersoon kunnen dienen binnen het lokale aanbod voor de jeugd.**

Tafel 9

- Dat doelgroepspecifieke organisaties een evenwaardige plaats krijgen als het reguliere aanbod, zodat niemand wordt uitgesloten om toe te treden tot het jeugdwerk.
- Dat jeugdparticipatie lokaal verankerd wordt met aandacht dat signalen tot op het juiste niveau terecht komen, met als doel signalen van de jongere tot bij de ministers te krijgen.
- Dat er in het jeugdwerk bij jongeren verder gekeken wordt dan de jongere zelf, maar ook naar de gezinssituatie van de jongeren.
- **Dat er diversiteitstrainingen georganiseerd worden voor jeugdwerkers om meer inzichten te krijgen in de leefwereld van jongeren in al hun diversiteit.**

Tafel 10

- Administratieve vereenvoudiging zodat er meer tijd is voor jeugdwerk bv. door bij subsidieformulieren basisgegevens van de organisatie reeds in te vullen, BTW voor jeugthuizen af te schaffen, Vlaams animatorencursus te organiseren (attest = universeel),...
- Evaluatiecriteria aanpassen: groepswerk bij maatschappelijk kwetsbare jongeren is een belangrijk middel om ze te bereiken, MAAR individuele ondersteuning is minstens even belangrijk. Maar jammer genoeg wordt er daar geen tijd en middelen voor vrijgemaakt (telt niet mee in evaluatiecriteria en dit zou ook moeten meetellen).
- Regulier jeugdwerk en doelgroepspecifiek jeugdwerk: naast elkaar werken. Elkaar zien als partners en niet als concurrenten; elkaar versterken door vorming.
- Meer werken met EVC's (elders verworven competenties); meer attesten met verworven vaardigheden, 'soort statuut voor ervaringsdeskundigheid' in het vrijwilligerswerk.
- **Administratieve vereenvoudiging voor doelgroepspecifieke noden.**

Tafel 11

- Vereenvoudiging administratie via toegankelijke online websites en platformen.
- Creëren van ontmoetingsplaatsen (parken, barbecues, speelstraten, wijkhuizen, speelpleinen): stimuleren om elkaar te leren kennen; ondersteunen van projecten die ontmoeting creëren.
- Diversiteitstraining voor iedereen (jeugdwerkers, leiders, leerkrachten, jongeren-) + stage en uitwisseling.
- **Jongerenparticipatie verankeren in het beleid met eigen werkingsbudget; echt meebeslissen + mening geven (beslissingsrecht en inspraak).**
- Extra: aparte feestdag voor jongeren...

Tafel 12

- Om na te gaan waarom allochtonen minder 'warm lopen' om in het onderwijs te stappen!
- Om de wil die er is om samen te werken en samen dingen te doen te ondersteunen en te stimuleren.
- Om via sociale media het nieuws objectiever te delen met de jeugd.
- Zoeken naar niet-traditionele kanalen om jeugdwerking te promoten bij een ruimere doelgroep.
- **Streven naar het weerspiegelen van de stad/het dorp in de jeugdbewegingen.**

Tafel 13

- Stages aanbieden om straathoekwerkers te volgen en zo jongeren te engageren met als gevolg meer straathoekwerkers.
- Diensten aanbieden om lasten door administratieve procedure te versoepelen.
- Culturele uitwisseling stimuleren door jongeren aan te moedigen om naar het buitenland te gaan (uitwisseling) en mensen thuis te ontvangen.
- **Minder geld voor eindeloze discussies en ingewikkelde administratieve procedures. Hierdoor creëer je meer geld voor jeugdwerking.**

Tafel 14

- We willen dat jongeren de middelen krijgen om zichzelf te organiseren/verenigen rond iets wat hen bindt (i.p.v. aan te sluiten bij iets dat al bestaat); experimentele zelforganisatie van jongeren zelf), bv. door ze te laten indienen op een soort startsubsidie (vb. 500 euro), een ruimte aan te bieden, korting (of gratis) lenen van materiaal, ondersteuning om uit te breiden als het goed loopt. Zo ontstaat er een aanbod bottom-up dat er misschien vroeger niet was.
- Dat er vormingen rond diversiteit aangeboden worden aan scholen en jeugdwerk, waarbij leerkrachten en leidinggevenden opgeleid worden over hoe moet omgegaan worden met verschillende leefwerelden. Hoe wordt de dialoog gestimuleerd tussen kinderen en jongeren over actuele thema's zoals radicalisering, racisme, solidariteit... Er zou een site kunnen gemaakt worden waarop informatie over deze vormingen staat waardoor er gemakkelijker de weg naar gevonden kan worden.
- Geen onderscheid maken tussen ASO/KSO/TSO/BSO/BUSO. Laat hen meer samen naar tentoonstellingen, voorstelling... gaan en ontdekken. Iedereen heeft een mening en een eigen interpretatie en kan dus zonder probleem aan kunst doen. Door hen meer naar kunst te laten gaan, leren ze een mening te vormen, kritischer te worden en durven meer te spreken. De jeugd van nu is onze toekomst. Vb. bij expo's in ASO wordt gevraagd een recensie te schrijven. Dan worden ze geciteerd op hun interpretatie, wat niet zou moeten. Laat hen zelf nadenken, zet ze niet in vakjes.
- **Dat jongeren uit het jeugdwerk zelf laagdrempelige multiculturele festiviteiten kunnen organiseren**

Tafel 15

- Door ervarend te leren het onbekende bemind maken, is plezierig.
- Rolmodel als eerste stap naar meer diversiteit. Leerkrachten en leerlingen mogen uiting geven van hun cultuur en geloof. We willen een weerspiegeling van de maatschappij in alle geledingen van de maatschappij.
- Samenwerken tussen organisaties versimpelen en stimuleren, subsidiereglement versimpelen.
- **Eenvoudige, positieve communicatie via forum om ervaringen delen, sociale media, een centraal e-platform.**

Tafel 16

- Een flexibel werkkader met voldoende ondersteuning (tijd, geld, ruimte, expertise) waarbij er 'bij de beoordeling' evenwicht is tussen proces en resultaat.
- Doel: jeugdwerk is weerspiegeling maatschappij: inclusieve maatschappij is inclusief jeugdwerk. Vraag: welke weg (doelgroepen specifiek) moeten we hiervoor beantwoorden: KIES!!!
- Divers aanbod meer bekend maken bij diverse doelgroepen.
- **Ondersteun, inhoudelijk en financieel, naast organisaties ook netwerken over de domeinen heen om de diversiteit te verhogen.**